

CURIERUL UCRAINEAN

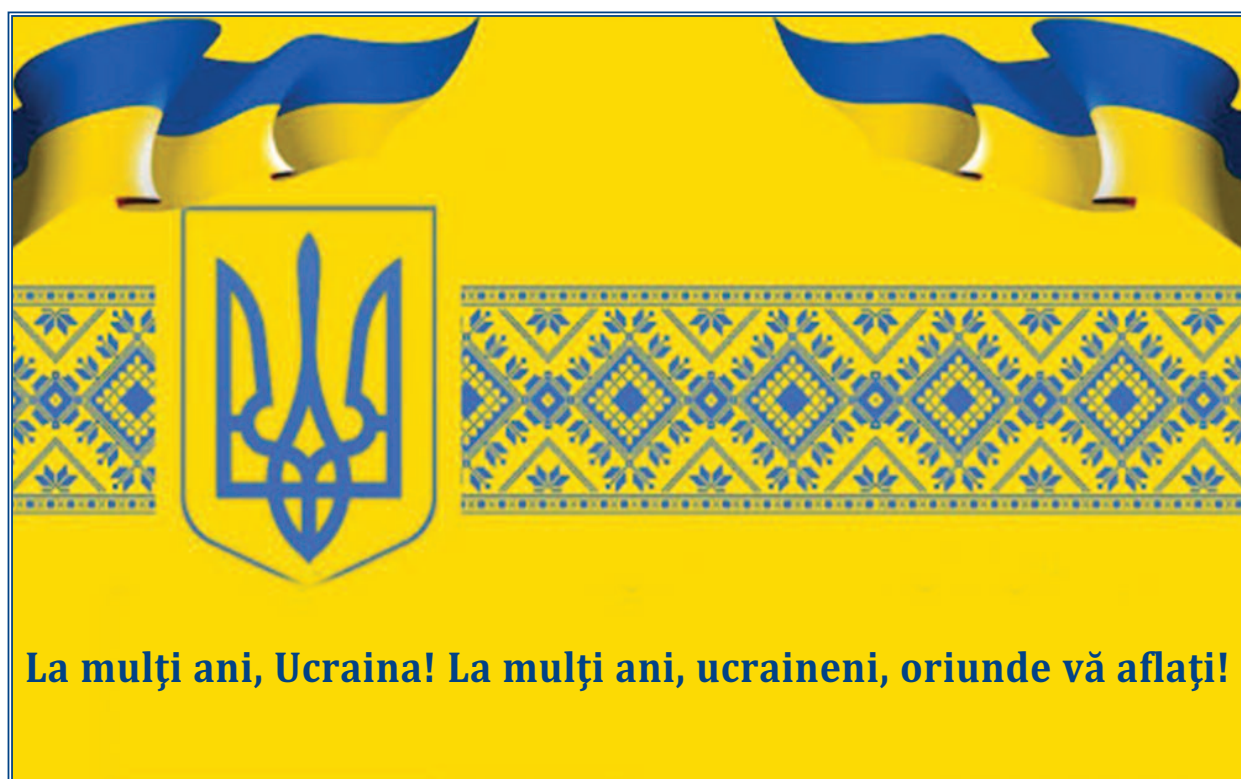
Serie nouă, nr. 461-464 / august-septembrie 2022

Luptați și veți învinge!

M. Mebrenko

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

UUR salută aniversarea a 31 de ani de la proclamarea Independenței Ucrainei!

La 24 august 1991, Ucraina își proclama independența de stat. A fost ziua în care s-a împlinit visul de secole al multor generații de ucraineni, acela de a fi stăpâni pe propriul pământ binecuvântat!

Ucrainenii au visat, timp de sute de ani, să aibă propriul stat și au luptat pentru realizarea acestui deziderat. Din păcate, acum plătesc, din nou, cu sânge, nu numai pentru propria libertate și independență, ci pentru pace în întreaga Europă, după ce Rusia a declanșat un război la scară largă împotriva Ucrainei.

În acest an, sărbătoarea este marcată de tristețe și bucurie în același timp, pentru că această zi este umbrită de un război necruțător, din cauza căruia milioane de ucraineni, majoritatea femei și copii, au fost nevoiți să-și părăsească locuințele și să ia calea părăsirii, mii de civili și militari ucraineni și-au pierdut viața, iar alții continuă să își apere cu mult curaj pământul, departe de casele și familiile lor. În egală măsură, constatăm cu bucurie că de șase luni ucrainenii s-au unit și rezistă cu succes în fața Răului, demonstrând lumii întregi voința de nezdruccinat a tânărului stat și a societății ucrainene de a trăi liber, coeziunea, unitatea, curajul și, nu în cele din urmă, spiritul autentic de luptători și iubirea imensă pentru pământul lor.

Tuturor ucrainenilor le dorim sănătate, încredere, putere, optimism, determinare, victorie, pace și cer senin!

La mulți ani, Ucraina! La mulți ani, ucraineni, oriunde vă aflați!

Deputat Nicolae Miroslov PETREȚCHI
Președintele Uniunii Ucrainenilor din România

Din sumar:

- ◆ Din agenda deputatului UUR ➤ pag. 2
- ◆ Cronica activității UUR ➤ pag. 4, 5
- ◆ Diversitate etnică și interculturalitate în rândul tinerilor aparținând minorităților naționale ➤ pag. 6
- ◆ Copiii ucraineni din Arad, în tabără în Bucovina ➤ pag. 8, 9
- ◆ Ziua Independenței Ucrainei ➤ pag. 10
- ◆ Tabăra de vară a UUR ➤ pag. 12
- ◆ Obiceiuri și tradiții culinare în Banat ➤ pag. 12
- ◆ Campionatul Mondial de Fotbal al Diasporei Ucrainene ➤ pag. 15
- ◆ Hramul bisericilor din Ruscova, Timișoara și Dărmănești ➤ pag. 18-19
- ◆ Simpozionul „Sfântul Paisie Velicikovski” ➤ pag. 20

DEMERSURI PENTRU REZOLVAREA PROBLEMELOR SEMNALATE DE CETĂȚENI

În tabloul unui abandon școlar semnificativ cu care se confruntă societatea noastră, familiile copiilor școlarizați în alte localități decât cele din care provin fac eforturi uriașe ca educația acestora să nu fie periclitată. Părinții acoperă cu greu cheltuielile de transport pentru copii, acestea fiind decontate insuficient și cu întârziere, situație pe care deputatul Nicolae Miroslov Petrețchi i-a semnalat-o, oficial, ministrului Educației, Sorin Mihai Cîmpeanu.

Deși există o Metodologie de decontare a cheltuielilor de transport pentru elevii care nu pot urma cursuri în localitățile de domiciliu, sumele maxime lunare care sunt primite nu acoperă nici pe departe costul real, în ultimii ani prețul combustibilului crescând cu peste 30%.

Un exemplu concret este acela al elevilor din comuna Știuca, județul Timiș, localitate cu populație majoritar ucraineană. Elevii de aici, care urmează cursurile la liceele din Lugoj, se deplasează 14 km, drum pentru care părinții plătesc lunar 270 de lei/copil. Conform metodologiei amintite, se decontează doar 63 lei/lună. Mai mult, există cazuri în care elevilor nu le-a fost decontată contravaloarea transportului de peste 12 luni. UAT-urile nu dispun de fonduri suficiente, așadar contravaloarea transportului rămâne exclusiv povara părinților.

În multe localități din mediul rural, lipsesc unitățile de învățământ liceal, iar în unele lipsesc inclusiv școlile generale, naveta copiilor nefiind un moft, ci singura lor șansă la educație. Din această perspectivă, parlamentarul i-a solicitat ministrului Cîmpeanu să analizeze oportunitatea actualizării sumelor maxime lunare per kilometru care pot fi decontate pentru transportul elevilor, răspuns pe care reprezentantul UUR în Parlamentul României îl așteaptă potrivit raporturilor instituționale.

Odată cu apropierea sezonului rece, locuitorii comunelor maramureșene au nevoie de lemne de foc, iar aceasta este o problemă anuală, având în vedere că prețul lemnului este destul de mare pentru veniturile multora dintre aceștia.

În căutarea unor posibile soluții la această problemă, la inițiativa deputatului Nicolae Miroslov Petrețchi, a avut loc o nouă întâlnire cu participarea tuturor părților implicate, la sediul Filialei Maramureș a UUR, pe 26 august a.c. Au fost prezenți reprezentanți ai Instituției Prefectului, Uniunii Ucrainenilor din România, Direcției Silvice, Ocolului Silvic Poienile de sub Munte, Primăriei și Consiliului local Poienile de sub Munte, Primăriei Remeți, Consiliului local Repedea.

În urma discuțiilor purtate, s-au conturat câteva soluții pe termen scurt, și anume: vânzarea lemnului de foc din rampă, utilizarea lemnului aduse de viituri, asigurarea lemnului de foc din cadrul unui alt ocol silvic cu autoutilitarele Direcției Silvice maramureșene, precum și exploatarea disipată a lemnului de foc, urmând ca în perioada 2-12 septembrie să fie demarate primele proceduri în acest sens. Totodată, din dezbateri a reieșit că o soluție pe termen mediu și lung ar fi modificarea prevederilor art. 45 al HG 715/2017, care ar împiedica reapariția acestor probleme în viitor.

De asemenea, Nicolae Miroslov Petrețchi a dat asigurări că va continua demersurile în acest sens din postura de parlamentar, în vederea găsirii unor soluții durabile pentru locuitorii Maramureșului, și nu numai.

Ce anume justifică situația ca oamenii încadrați în categoria de handicap grav, irecuperabil, aflați deja într-o dificultate majoră de viață, să fie nevoiți ca, la fiecare doi ani, să se deplaseze în fața unei comisii medicale, pentru reconfirmarea bolii? Acest lucru Nicolae Miroslov Petrețchi a dorit să-l afle de la ministrul Muncii și Solidarității Sociale, Constantin Budăi, căruia i-a solicitat oficial explicații, ca urmare a unor sesizări pe care le-a primit, în acest sens, de la mai mulți cetățeni din județul Satu Mare.

Nu numai că persoanele a căror afecțiune medicală este irecuperabilă sunt puse pe drumuri, dar, conform Legii 448/2006, dacă optează pentru transportul cu autoturismul personal, li se decontează 1500 lei în caz de handicap grav și 750 lei la încadrarea cu handicap accentuat. Sumele sunt derizorii, deplasarea la centrele medicale de specialitate, aflate la distanțe mari față de domiciliu, duce la epuizarea banilor pentru un singur drum.

Conform ultimelor date statistice, pe teritoriul României, există un număr de 865.873 copii și adulți care se încadrează într-un anumit grad de handicap și care au nevoie de ajutorul statului. Au fost inițiate legi care oferă anumite facilități acestor oameni, însă ele nu acoperă toate problemele cu care ei se confruntă.

Deputatul i-a solicitat ministrului Constantin Budăi să-i comunice, conform reglementărilor parlamentare, ce măsuri are în vedere pentru ca persoanele vulnerabile, aflate în situația descrisă, să nu mai treacă prin procedura reatestării medicale și să explice dacă pentru stabilirea sumei necesare transportului sunt luate în considerare distanța până la centrele medicale, prețul carburantului și inflația.

DECLARAȚII POLITICE ÎN CAMERA DEPUTAȚILOR

Deși ne aflăm la începutul unui nou an școlar, în plină dezbatere a proiectului Legii învățământului preuniversitar – „România educată”, putem constata cu neplăcere faptul că minoritatea ucraineană încă nu beneficiază de o Comisie națională de specialitate, care ar trebui să lucreze la elaborarea noilor programe școlare și să înainteze ministrului propunerile colectivului educațional specializat.

Acesta este unul dintre aspectele care au făcut subiectul declarației politice, rostite de Nicolae Miroslov Petrețchi în debutul sesiunii parlamentare a Camerei Deputaților.

Înțelegând că educația joacă un rol decisiv în dezvoltarea unei societăți, încă de la înființarea sa, Uniunea Ucrainenilor din România colaborează cu Ministerul Educației, inspectoratele școlare județene, administrația publică locală în vederea sprijinirii învățământului, prin participarea la actualizarea politicilor educaționale care îi au în prim plan pe tineri, inclusiv pe cei ucraineni și, mai nou, și pe cei refugiați din Ucraina.

Ca urmare a ultimelor dezbateri organizate de UUR, la care au participat sute de cadre didactice care predau limba/în limba ucraineană maternă, directori de școli, inspectori de specialitate, experți în domeniu, dar niciun reprezentant din partea Direcției Minorități din cadrul ministerului de resort, a fost înaintat Ministrului Educației un Memoriu cu un pachet de propuneri referitoare la învățământul pentru elevii refugiați, la noua Lege a educației, inclusiv posibile soluții la problemele cu care se confruntă învățământul în limba maternă.

„Am încercat astfel să limpezim probleme de sistem care au rămas încurcate după ani de

amânări, în care lipsa de interes și lipsa de profesionalism a unor funcționari s-a completat într-un mod cât se poate de nefericit, cu tendințe evidente de încălcare a unor drepturi constituționale”, a declarat deputatul.

„Trecând peste partea festivă a acestor zile, o atenție sporită trebuie acordată noului proiect legislativ educațional, inclusiv metodologiei subsecvente acestuia și procedurilor de aplicare, astfel încât reformele să fie cu adevărat performante și predictibile. Militez public ca noul proiect al Legii educației să pună accent pe o consultare reală și onestă a tuturor factorilor implicați, specialiști și decidenți, fără să uităm că România este și trebuie să rămână «un exemplu de bune practici» în domeniul drepturilor și libertăților cetățenilor ei, indiferent de naționalitate”, a susținut Nicolae Miroslov Petrețchi.

Finalizarea cât mai urgentă a procesului de aderare a României la Spațiul Schengen trebuie să reprezinte o prioritate pentru noi ca stat european. Această convingere Nicolae Miroslov Petrețchi si-a exprimat-o, de la tribuna Parlamentului, în declarația politică dedicată Zilei Diplomatiei Române, subliniind că țara noastră a parcurs, încă din 2011, toate etapele necesare aderării, contribuind în același timp la securitatea Spațiului Schengen.

Ziua Diplomatiei Române celebrează tradiția diplomatică românească și pe diplomații care, de-a lungul timpului, au depus eforturi ca România și cetățenii săi să se poată bucura de toate drepturile și libertățile firești, fiind sărbătorită, începând cu anul 2005, la 1 septembrie. Contextul dificil pe care îl traversăm, cu transformări nemaiîntâlnite de la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial, ne obligă să reflectăm mai mult ca oricând la contribuția pe care diplomația românească a avut-o în procesul de aderare la UE și NATO și la asigurarea stabilității din regiune.

În cei 160 de ani de la înființarea actualului Minister al Afacerilor Externe din România, corpurile diplomatice și cel consular au evoluat, în prezent, întreținând relații diplomatice bilaterale cu peste 180 de state.

În numele comunității ucrainene din România, Nicolae Miroslov Petrețchi a salutat eforturile și contribuția diplomației românești aduse stabilității și dezvoltării regiunii, inclusiv sprijinul acordat, alături de instituțiile statului și de societatea civilă, minorității ucrainene din România și poporului ucrainean în integralitatea sa.

Observator

Comunicat

Din activitatea conducerii Uniunii Ucrainenilor din România

Președintele Uniunii Ucrainenilor din România a convocat pentru data de 21.07.2022, la sediul Filialei Cluj a UUR, din municipiul Cluj-Napoca, str. I. B. Deleanu, nr. 64, județul Cluj, ședința ordinară a Consiliului (Radei) UUR.

În prima parte a lucrărilor, atât președintele UUR, cât și președinții filialelor au prezentat situația din Ucraina, ca urmare a invaziei Federației Ruse, precum și activitatea filialelor UUR în ceea ce privește acordarea ajutoarelor umanitare și ajutorarea refugiaților și analizarea situației recensământului populației, prezentare care a fost detaliată pe fiecare localitate în parte.

În continuare, departamentul administrativ a prezentat informările realizate de compartimentele resurse umane și contabilitate cu privire la situația financiar-contabilă pentru luna iunie 2022 și rezultatele reieșite atât în urma analizei pe categorii a cheltuielilor efectuate la nivelul filialelor, al comisiilor de specialitate ale UUR, cât și din verificarea deconturilor transmise de președinții de filiale.

A urmat prezentarea și aprobarea devizelor estimative pentru acțiunile planificate a se desfășura în luna august 2022, care, în principal, s-au referit la organizarea și desfășurarea unor acțiuni specifice, și anume: „Excursie – la locuri de băstina”, „Să ne cunoaștem rădăcinile”, „Săptămâna teatrului ucrainean”, „Ziua Ucrainei – Ziua Drapelului ucrainean”, „Promovarea identității

cultural-artistice în rândul tinerilor”, „Vara la stână”, „Caravana folclorului ucrainean”, „Festivalul muzicii religioase ucrainene din Satu Mare”, „Cupa minorității ucrainene la sporturi individuale și de echipă”, „85 de ani de la nașterea scriitorului ucrainean Corneliu Irod” etc. Toate devizele prezentate de filiale și de comisiile de specialitate au fost aprobate, iar, acolo unde sumele solicitate au fost mai mari decât cele prevăzute în planul anual de cheltuieli, acestea au fost suplimentate.

Lucrările Consiliului au continuat cu prezentarea de către președintele UUR a referatelor de necesitate pentru luna august 2022. Prin acestea, filialele și comisiile de specialitate ale Uniunii au solicitat alocarea de fonduri pentru: desfășurarea ședințelor de Comitet și participarea la ședințele Consiliului UUR, plata cheltuielilor gospodărești, achiziția de obiecte de uz casnic și gospodăresc, de materiale consumabile, de combustibil și de

electrocasnice, plata combustibilului pentru transportarea refugiaților, încheierea de parteneriate cu mai multe biserici în vederea organizării hramului bisericesc, dotarea sediilor organizațiilor locale, repararea bisericii ortodoxe ucrainene din localitatea Petroasa Mare, județul Timiș, fiind aprobată, din fonduri proprii, suma de 15.000 lei, organizarea celei de a X-a ediții a Campionatului Mondial de Fotbal al echipelor din diasporă, organizarea unei excursii de documentare pentru enoriași etc. În urma dezbaterilor, au fost aprobate toate referatele.

Au urmat, ca puncte distincte pe ordinea de zi, stadiul investițiilor pentru trimestrul III al anului 2022, precum și analizarea colaborării între UUR și bisericile din localitățile cu populație majoritar ucraineană.

Potrivit bunelor practici statornicite în activitatea conducerii UUR, dl președinte a expus, în sinteză, activitățile desfășurate în calitate de deputat, problemele în detaliu urmând a fi prezentate într-un material care va fi publicat în periodicele UUR.

Spre sfârșitul lucrărilor ședinței, au fost analizate și dezbătute diverse probleme organizatorice privind desfășurarea activității Uniunii Ucrainenilor din România, dintre care amintim: încheierea unui protocol de colaborare cu Ministerul Educației și cu Facultatea de Limbi și Literaturi Străine din cadrul Universității din București, Specializarea limba și literatura ucraineană, pentru evenimentul „Consfătuiri/întâlniri naționale ale cadrelor didactice de limba maternă ucraineană”, inițiat și organizat de UUR, încheierea unui protocol de colaborare cu Camera de comerț din Cernăuți, trimiterea de ajutoare umanitare în diferite regiuni, conform solicitărilor primite și altele.

La încheierea ședinței, Consiliul Uniunii a adoptat hotărâri pentru fiecare dintre problemele și măsurile analizate și aprobate, acestea fiind semnate de toți membrii Radei.

Următoarea ședință de lucru a Consiliului va avea loc la o dată și într-o locație care vor fi comunicate în timp util filialelor.

...

Președintele Uniunii Ucrainenilor din România a convocat pentru data de 19.08.2022, la sediul central UUR din municipiul București, str. Radu Popescu, nr. 15, sector 1, ședința ordinară a Consiliului (Radei) UUR.

În prima parte a lucrărilor, atât președintele UUR, cât și membrii Consiliului au purtat dezbateri cu privire la modul în care filialele UUR implementează hotărârile adoptate de Consiliul Uniunii, precum și adoptarea măsurilor necesare pentru îmbunătățirea activității Uniunii Ucrainenilor din România.

Potrivit bunelor practici statornicite în activitatea conducerii UUR, dl președinte a expus, în sinteză, activitățile desfășurate în calitate de deputat, problemele în detaliu urmând a fi prezentate într-un material care va fi publicat în periodicele UUR.

În continuarea lucrărilor, departamentul administrativ a prezentat informările realizate de compartimentele resurse umane și contabilitate cu privire la situația financiar-contabilă pentru luna iulie 2022 și rezultatele reieșite atât în urma analizei pe categorii a cheltuielilor efectuate la nivelul filialelor, al comisiilor de specialitate ale UUR, cât și din verificarea deconturilor transmise de președinții de filiale.

Ședința de lucru a continuat cu prezentarea și aprobarea devizelor estimative pentru acțiunile planificate a se desfășura în luna septembrie a.c., care, în principal, s-au referit la organizarea și desfășurarea unor acțiuni specifice, și anume: „Concert de muzică religioasă ucraineană”, „120 de ani de la nașterea scriitorului ucrainean Iurii Ianovskyi”, „Prietenie, bucurie, joacă”, „Festivalul minorităților naționale din România”, „Ucrainenii din Bucovina” – sesiune de comunicări științifice, „Bucătăria ucraineană” – tradiții culinare de toamnă, „Elmovei leșt” – festival de cântece ucrainene, „Gala maramureșeană a ucrainenilor din Banat”, „Sărbătoarea stejarului îngenucheat” – ediția I, „Tabără pentru ucraineni” etc. Toate devizele prezentate de filiale și de comisiile de specialitate au fost aprobate, iar acolo unde sumele solicitate au fost mai mari decât cele prevăzute în planul anual de cheltuieli, acestea au fost suplimentate.

Lucrările Consiliului au continuat cu prezentarea de către președintele UUR a referatelor de necesitate pentru luna septembrie 2022. Prin acestea, filialele și comisiile de specialitate ale Uniunii au solicitat alocarea de fonduri pentru: desfășurarea ședințelor de Comitet și participarea la ședințele Consiliului UUR, plata cheltuielilor gospodărești, achiziția obiecte de uz casnic și gospodăresc, de materiale consumabile, de combustibil și de electrocasnice, plata combustibilului pentru transportarea refugiaților, încheierea de parteneriate cu mai multe biserici în vederea organizării hramului bisericesc, achiziționarea de uniforme școlare din fonduri proprii, ajutorarea unei refugiate bolnave din fondurile pentru refugiați etc. În urma dezbaterilor, au fost aprobate toate referatele.

A urmat, ca punct distinct pe ordinea de zi, analizarea investițiilor propuse de către filialele UUR pentru trimestrele III-IV al anului 2022.

Spre sfârșitul lucrărilor ședinței, au fost analizate și dezbătute diverse probleme organizatorice privind desfășurarea activității Uniunii Ucrainenilor din România, printre care: încheierea unui protocol de colaborare cu Asociația „Agenția Adventistă pentru Dezvoltare, Refacere și Ajutor” – ADRA România, participarea la mai multe evenimente, ca urmare a invitațiilor primite, respectiv „Cafeneaua interculturală”, organizat de Departamentul pentru Relații Interetnice, „Festivalul Internațional al Portului Dansului și Cântecului Popular Turco-Tătar” – ediția a XXVI-a, organizat de Uniunea Democratică a Tătarilor Turco-Musulmani din România și altele.

La încheierea ședinței, Consiliul Uniunii a adoptat hotărâri pentru fiecare dintre problemele și măsurile analizate și aprobate, acestea fiind semnate de toți membrii Radei.

Următoarea ședință de lucru a Consiliului va avea loc la o dată și într-o locație care vor fi comunicate în timp util filialelor.

*Consiliul Uniunii Ucrainenilor
din România*

Cronica activității UUR

Creștinii ortodocși ucraineni din Bocicoiu Mare, județul Maramureș, au sărbătorit duminică, 10 iulie, hramul bisericii „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”, conform calendarului iulian sau pe stil vechi.

La slujba religioasă, a luat parte și un sobor de preoți ucraineni. Aceștia au slujit alături de preotul paroh al bisericii ucrainene din localitate, Nicolae Covaci, și de vicarul Bisericii Ortodoxe Ucrainene, Nicolae Lauruc, în prezența a numeroși credincioși, copii, tineri și vârstnici din Bocicoiu Mare și din satele vecine: Crăciunești, Lunca la Tisa, Rona de Sus și Valea Vișeuului.

Din sobor, au mai făcut parte: părintele Gheorghe Sacaloș din Valea Vișeuului, starețul Mănăstirii din Ruscova, Ignatie Bociorec, starețul Atanasie Nemzet al Mănăstirii Rona de Sus, călugărul Mănăstirii din Ruscova, Gurie Bociorec, preotul Victor Petrovai din Crăciunești, preotul Mitică Curac din Poienile de sub Munte II, preotul Iaroslav Clemcovici din Lunca la Tisa, preotul Petru Brodnei din Bistra și preotul Gheorghe Cinar din Rona de Sus.

La eveniment, a fost prezent și președintele Filialei Maramureș a Uniunii Ucrainenilor din România, profesorul Miroslov Petrețchi, iar sărbătoarea a fost organizată de Biserica Ortodoxă Ucraineană din localitatea Bocicoiu Mare, în parteneriat cu Uniunea Ucrainenilor din România.

Marți, 12 iulie a.c., a avut loc Hramul Bisericii Ortodoxe Ucrainene din Crasna Vișeuului, eveniment spiritual dedicat Sfinților Apostoli Petru și Pavel, sărbătoare a ucrainenilor celebrată pe stil vechi. Manifestarea bisericească a fost organizată de Biserica Ortodoxă Ucraineană din localitatea Crasna Vișeuului, județul Maramureș, în parteneriat cu Uniunea Ucrainenilor din România.

Alături de preotul paroh al Bisericii Ucrainene din Crasna Vișeuului, Vasile Ardelean, au oficiat Sfânta Liturghie alți 17 preoți, printre care: starețul Mănăstirii „Izvorul Tămăduirii” din Petrova, Agaton Oprișan, părintele Ignatie Bociorec din Ruscova, părintele Gurie Bociorec din Ruscova, părintele Nicolae Lauruc din Sighetu Marmației, părintele pensionar Ioan Ardelean din Crasna Vișeuului, părintele Ioan Iurcea din Ruscova, părintele Nicolae Babiuc din Călinești, părintele Viorel Brotnei din Bistra, părintele Gheorghe Sacaloș din Valea Vișeuului, părintele Ioan Sacaloș din Valea Vișeuului, călugărul Atanasie Nemzet din Rona de Sus, protopopul Petru Rahoan din Repedea, părintele Gheorghe Cinar din Rona de Sus, părintele Adrian Rednic din Tisa, părintele Alin Cozuc din Odești și părintele Ioan Iustin din Vișeu.

La sărbătoarea hramului, au fost prezenți: președintele Uniunii Ucrainenilor din România, deputatul Nicolae Miroslov Petrețchi, președintele Filialei Maramureș, prof. Miroslov Petrețchi, președintele Comisiei pentru tineret și sport a UUR, Ciprian Lușcan, și alți consilieri și membri ai Uniunii Ucrainenilor din România, care au avut un mare aport în realizarea evenimentului religios, oferind sprijinul necesar desfășurării acestuia.

Comitetul Filialei Galați a Uniunii Ucrainenilor din România a organizat marți, 12 iulie, masa rotundă „Hatmanul Ivan Mazepa – între mit și realitate istorică”, dedicată celor 350 de ani de la alegerea lui Ivan Mazepa ca Hatman al Ucrainei. Mare conducător al oștilor cazace în secolul al XVII-lea, Ivan Mazepa este considerat simbolul independenței Ucrainei. A murit la Varnița, în Basarabia, iar ultima sa înhumare a fost în Biserica „Sfântul Gheorghe” din Galați, lăcaș de cult distrus de comuniști. Două cartiere centrale din Galați îi poartă numele.

Evenimentul a debutat cu depunerea de flori la bustul hatmanului Ivan Mazepa, situat în Parcul Libertății din orașul Galați, după care, în sala festivă a Liceului de Artă „Dimitrie Cuclin”, a avut loc masa rotundă „Hatmanul Ivan Mazepa – între mit și realitate istorică”.

Evenimentul a fost deschis de președinta Filialei Galați, doamna profesoară Ileana Leon, care a expus salutul președintelui Uniunii Ucrainenilor din România, deputatul Nicolae Miroslov Petrețchi, și a prezentat invitații, printre care s-a aflat și viceprimarul municipiului, Cristian-Sorin Enache, care i-a asigurat pe membrii Filialei Galați că primăria orașului va fi mereu alături de ei.

Despre viața și faptele Hatmanului Ivan Mazepa, despre miturile și legendele create în jurul lui, dar și despre relațiile pe care le-a avut cu Moldova și Valahia, mai ales cu domnitorul Dimitrie Cantemir, au vorbit directorul Muzeului de Istorie „Paul Păltănea”, Cristian-Dragoș Căldăraru, directorul executiv al Direcției Județene pentru Cultură, Cătălin Negoită, scriitorul Mihai Hafia Traista și sculptorul Gheorghe Munteanu.

Evenimentul s-a încheiat cu prezentarea primului film despre I. Mazepa (1909) și cu un program artistic, susținut de Diana Dogaru (pian), Anișoara Negură (oboai) și Ansamblul „Egreta” al Filialei Tulcea a UUR.

Uniunea Ucrainenilor din România împreună cu Vicariatul Ortodox Ucrainean au organizat, pe 14 iulie, la Mănăstirea Neamț, un simpozion dedicat Sfântului Cuvios Paisie Velicikovski.

În ultimii ani, UUR a sprijinit, fără excepție, evenimentele Vicariatul Ortodox Ucrainean și a răspuns tuturor solicitărilor venite din partea bisericilor din localitățile cu populație majoritar ucraineană.

Evenimentul a început cu citirea acatistului Sfântului Paisie Velicikovski, atât în limba română, cât și în limba ucraineană. A urmat Sfânta Liturghie, susținută de preoții prezenți la eveniment, ulterior fiind inițiate lucrările simpozionului.

Discuțiile au fost conduse de către vicarul Vicariatului Ortodox Ucrainean, preacucernicul

părinte Nicolae Lauruc, și s-au conturat în jurul vieții și muncii Sfântului Paisie Velicikovski, ucrainean la origini, care a contribuit la reformarea sistemului monahal din România, fiind cunoscut în același timp pentru prima traducere în limba slavonă a scrierilor patristice filocalice.

La eveniment, au participat și părintele arhimandrit Benedict Sauciuc, starețul Mănăstirii Neamț, preacucernicii părinți din localitățile ucrainene aflate în Maramureș și Timiș și consilierul președintelui UUR, Alexandru Mocernac. Sinodul Bisericii Ortodoxe Române i-a rânduit, în anul 1992, cuviosului Paisie Velicikovski pomenirea ca sfânt, fiind trecut în calendar la data de 15 noiembrie.

Simpozionul dedicat Sfântului Cuvios Paisie de la Mănăstirea Neamț a fost asigurat prin efortul financiar al Uniunii Ucrainenilor din România care, pe lângă cheltuielile organizatorice, le-a acoperit și pe cele de cazare, masă și transport ale participanților.

Agresiunea militară rusă asupra Ucrainei a afectat grav economia, iar antreprenorii acesteia au nevoie de sprijin pentru dezvoltarea unor noi piețe de afaceri.

Subiectul a fost intens dezbătut, pe 15 iulie, la una dintre cele mai importante întâlniri tematice, care a avut loc la Cernăuți, reuniune la care a participat o delegație a Uniunii Ucrainenilor din România, condusă de președintele Nicolae Miroslov Petrețchi.

Întâlnirea de lucru a fost organizată cu sprijinul Camerei de Comerț și Industrie Cernăuți, în colaborare cu Consiliul Regional Cernăuți și Organizația Regională a Uniunii Industriașilor și Antreprenorilor din Ucraina și a avut drept scop principal susținerea mediului de afaceri ucrainean în căutarea de noi piețe de desfacere, precum și identificarea posibilelor mecanisme de promovare.

Discuțiile au vizat cu precădere județele cu populație majoritar ucraineană din România, însă s-au extins la modalități de asistare a mediului de afaceri din Ucraina în găsirea de noi piețe de desfacere și oportunități de cooperare cu potențiali parteneri sau investitori, pentru a putea accesa inclusiv piața europeană.

În cadrul discursurilor, organizatorii și reprezentanții autorităților locale au mulțumit României și Uniunii Ucrainenilor din România pentru sprijinul politic, material și moral pe care Ucraina și regiunea Cernăuți, în special, îl primesc din partea României și a comunității ucrainene din România.

De asemenea, aceștia au subliniat că în actualele condiții dificile pentru economia ucraineană, generate de agresiunea militară rusă, mediul de afaceri ucrainean are nevoie de sprijin suplimentar, mai ales în căutarea de noi piețe de desfacere.

La inițiativa antreprenorilor din regiunea Cernăuți, 30% fiind reprezentanți ai unor întreprinderi relocate din estul Ucrainei, participanții și-au prezentat produsele, multe dintre ele fiind noutăți în domeniu.

Președintele Uniunii Ucrainenilor din România, Nicolae Miroslov Petrețchi a asigurat că toate informațiile prezentate în cadrul întâlnirii vor fi oferite reprezentanților mediului de afaceri al diasporei ucrainene din România.

De asemenea, el și-a exprimat convingerea că produsele ucrainene de calitate și, în unele cazuri, inovatoare, își vor găsi clienți pe piața din România.

La finalul întâlnirii, președintele UUR, Nicolae Miroslov Petrețchi, și președintele Camerei de Comerț și Industrie Cernăuți, Vasyl Liahovyci, au vorbit despre posibilitatea semnării unui protocol de cooperare.

Elevii participanți la Olimpiada Națională de Limba și Literatură Ucraineană Maternă și la Concursul de recitare a poeziei ucrainene din

(Continuare la pagina 5)

Cronica activității UUR

(Urmare de la pagina 4)

județele Arad, Botoșani, Caraș-Severin, Maramureș, Satu Mare, Suceava și Timiș s-au aflat, în perioada 18-27 iulie, în stațiunea Jupiter, în trei serii gratuite de tabere de vară.

Uniunea Ucrainenilor din România a organizat, la inițiativa președintelui Nicolae Miroslov Petrețchi, activități recreative pentru 281 de copii și 31 de cadre didactice, la desfășurarea cărora au luat parte și 31 de refugiați ucraineni.

În această perioadă, acțiunile Uniunii Ucrainenilor din România se concentrează, în bună măsură, pe calitatea actului educațional, taberele de vară fiind un prilej de a îmbina distracția cu activitățile dedicate cunoașterii și aprofundării obiceiurilor, tradițiilor și culturii ucrainene.

Cele trei serii de elevi ucraineni s-au aflat pe litoral în perioadele 18-21 iulie, 21-24 iulie și 24-27 iulie, iar pentru buna desfășurare a activităților și-au oferit ajutorul tinerii Ciprian Lușcan, Fabian Popovici și Cristian Semeniuc.

Pe parcursul a trei zile, copiii și adulții s-au bucurat de litoral, au luat parte la activități educative și recreative, au vizitat Complexul Muzeal de Științe ale Naturii din Constanța – un reper important în peisajul cultural și științific al municipiului, și au participat la spectacolul „Povestea calului” de pe Hipodromul Mangalia.

Cântecul de nuntă al ucrainenilor a răsunat, la 24 iulie, în Valea Vișeuului, în cadrul unui festival de cântec, dans și voie bună, organizat sub coordonarea Filialei Maramureș a Uniunii Ucrainenilor din România. Tradițiile și obiceiurile ucrainene au încântat, din nou, organizatorii, participanții și turiștii, care s-au adunat la festivalul „Sărbătoarea cântecului de nuntă la ucraineni”, un eveniment de bună dispoziție, pe scena căruia au performat ansambluri de dans și grupuri vocale.

La sărbătoarea de la sediul Uniunii Ucrainenilor din Valea Vișeuului au participat președintele UUR, Nicolae Miroslov Petrețchi, președintele Filialei Maramureș, Miroslov Petrețchi, președintele Organizației locale Crasna Vișeuului, Gheorghe Mocernac, președintele Organizației de femei, Anna Sambor, vicepreședintele Organizației locale Valea Vișeuului, Maria Păpariga, președintele Organizației locale Ruscova, Pîtea Mariciuc, președintele Filialei Botoșani, Victor Semciuc, președinta Filialei Tulcea, Lucica Gherman, președinta Filialei Galați, Ileana Leon, președintele Organizației locale Bocicoiu Mare, Anna Mihali, consilierul local din Poienile de sub Munte, Ștefan Chifa, președintele Organizației locale Remeți, Vasile Pasenciu, viceprimarul din Rona de Sus, Ioan Ruscovan, membru al Consiliului UUR, Ioan Recalo, membru al UUR, Mihai Ioan Lauruc, și alți membri ai UUR.

În cadrul acestei manifestări, au participat grupurile vocale din: Crasna Vișeuului – coordonat de Gheorghe Mocernac, din Poienile de sub Munte, „Vocile muntelui” – coordonat de Macioca Mihai, „Curcubeul” din Lunca la Tisa – coordonat de Anna Sambor, ansamblul din Rona de Sus – coordonat de Maria Prodaniuc, „Fanfara”

din Botoșani, grupul vocal din Bistra – coordonat de Lucica Nan, „Huțulii veseli” din Valea Vișeuului – coordonat de Maria Păpariga, solista Mariana Iavorivski, solista Diana Țifrac din Rona de Sus, grupul vocal „Iasna Zoria” din Tulcea și ansamblul de dans „Florile Bucovinei” din Botoșani. Vasile Hrițuc din Crasna Vișeuului a încântat publicul prin evoluția sa ireproșabilă la flaut.

Minoritățile naționale aduc plusvaloare, oferă stabilitate și, pe termen lung, creează avantaje societăților în care conviețuiesc, aportul lor la viața culturală, științifică și economică fiind unul semnificativ. De la acest principiu au pornit reprezentanții Uniunii Ucrainenilor din România, care au organizat, în perioada 24-27 iulie, în stațiunea Jupiter din Constanța, evenimentul „Diversitate etnică și interculturalitate în rândul tinerilor aparținând minorităților naționale”.

Președintele Uniunii Ucrainenilor din România, Nicolae Miroslov Petrețchi, subsecretarul de stat în Departamentul pentru Relații Interetnice, Dincer Geafer, secretarul de stat Izabella Maria Kacso-Doboly și subsecretarul de stat Bogdan Florin Paraschiv – ambii din partea Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, le-au vorbit tinerilor despre rolul important pe care îl joacă în procesul de asigurare a continuității culturilor, limbilor, tradițiilor și obiceiurilor specifice fiecărei minorități naționale. Prin luările lor de poziții, aceștia au încurajat dialogul intercultural și respectarea tuturor elementelor de diferențiere în tradițiile fiecărei etnii.

Trainerul și antreprenorul Luca Știrbăț a desfășurat un workshop interactiv, tinerii fiind provocați să identifice problemele specifice cu care aceștia se confruntă, activitate care a generat receptivitate și entuziasm. Subsecretarul de stat din cadrul DRI, Dincer Geafer, și șeful Serviciului programe și relații cu societatea civilă și organisme internaționale al aceluiași departament, Liliana Bărbulescu, au susținut prezentări ale proiectelor derulate în sprijinul culturilor minorităților naționale, au prezentat o expoziție de artă cu tablouri specifice comunităților etnice existente la nivel național și au antrenat tinerii în dialoguri constructive și interculturale.

La eveniment, au participat președintele Comisiei pentru tineret și sport a UUR, Mihai Ciprian Lușcan, și reprezentanți ai Asociației Macedonenilor, Comunității Lipovene, Uniunii Sârbilor, Uniunii Polonezilor, Uniunii Democratice a Slovacylor și Cehilor, Asociației Italianilor, Partidei Romilor – Pro Europa și Uniunii Croaților. Moderatorul ambelor conferințe a fost Fabian Popovici. Tinerii și seniorii participanți au concluzionat că multiculturalitatea întrunește, în egală măsură, o formă de definire a identităților individuale și un proces de constituire a solidarității interetnice. Pe lângă acestea, la activitățile derulate, au luat parte și refugiați ucraineni din diferite colțuri ale țării.

Procesul educațional al disciplinei limba și literatura maternă ucraineană, rezultatele obținute la olimpiadele, concursurile și examenele din anul școlar 2021-2022, diagnoza actului didactic în cadrul inspecțiilor și al cercurilor pedagogice și cadrul normativ pentru anul școlar 2022-2023 au constituit teme analizate, în perioada 27-30 iulie, la Jupiter, în cadrul unui eveniment organizat sub patronajul Uniunii Ucrainenilor din România.

Cu denumirea „Consfătuiri naționale ale cadrelor didactice de limbă maternă ucraineană”, acțiunea a vizat inclusiv strategii și perspective pentru integrarea în sistemul de învățământ din România a copiilor și profesorilor refugiați din Ucraina.

Problemele identificate la nivelul unităților școlare în care se predă limba ucraineană, expuse

de către cadrele didactice participante, au fost consemnate și înaintate ministrului Educației, Sorin Cîmpeanu, în vederea soluționării acestora.

La eveniment, au participat președintele Uniunii Ucrainenilor din România, Nicolae Miroslov Petrețchi, reprezentanți ai Inspectoratelor Școlare Județene, directori și cadre didactice din unitățile de învățământ în care se studiază limba ucraineană. Oficialii au subliniat că nivelul de dezvoltare al culturii, civilizației, tradițiilor și obiceiurilor comunității ucrainene din România se manifestă în limba maternă ucraineană, care, dintotdeauna, a reprezentat un element de coeziune și de conservare a identității etnice.

Pentru a îmbunătăți și mai mult procesul educațional în limba maternă ucraineană, la eveniment, au participat cadre didactice din partea universităților ucrainene.

Reprezentanții administrației publice din localitățile în care conviețuiesc comunitățile ucrainene din România au participat, în perioada 30 iulie – 2 august, la Jupiter, la un eveniment dedicat creșterii performanței în activitățile pe care le desfășoară în interesul minorităților naționale.

Acțiunea „Strategii privind îmbunătățirea performanțelor administrațiilor publice locale în cadrul comunităților în care conviețuiesc și persoane aparținând minorităților naționale” a fost organizată de Uniunea Ucrainenilor din România și l-a avut ca participant pe președintele acesteia, Nicolae Miroslov Petrețchi.

Secretarul de stat în Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, Bogdan Florin Pășcuț, a prezentat oportunitățile de finanțare pentru unitățile administrativ-teritoriale, iar subsecretarii de stat în MAI, respectiv Ministerul Dezvoltării, Petru Bledea și Gabriel Traian Ghilea, alături de lectorul Universității Babeș-Bolyai, Ovidiu Vaida, au subliniat că administrația publică locală reflectă bazele instituționale ale acțiunilor în care sunt reprezentate comunitățile etnice din România, contribuind atât la dezvoltarea calității vieții comunității, cât și în procesul de asigurare a continuității culturii, limbii, tradițiilor și obiceiurilor ucrainene.

Iubitorii culturii ucrainene s-au bucurat, în perioada 16-17 august, de cea de a III-a ediție a Festivalului de cântece tradiționale „Cervona ruja troiaka” („Trandafir în trei culori”), eveniment organizat de Comitetul Filialei București a Uniunii Ucrainenilor din România.

Președintele UUR București, Mihai Traista, a adresat participanților și invitaților un salut de bun-venit, precizând că principalul scop al festivalului este promovarea culturii ucrainene.

Prim-vicepreședintele UUR, Bogdan Moisei, a transmis salutul conducerii UUR și al președintelui UUR, deputatul Nicolae Miroslov Petrețchi, exprimându-și speranța ca festivalul să crească în amploare și să intre în istoria Uniunii.

Evoluția extraordinară a ansamblurilor artistice „Rybalka” din localitatea Crișan – Filiala UUR Tulcea, „Kolomeika” din localitatea Siret – Filiala UUR Suceava (grup condus de profesoara Zircă Ianoș) și „Tysa” din cadrul Filialei UUR București au încântat auditoriul, costumele populare ucrainene fiind extrem de apreciate de către participanți.

Organizatorii le-au mulțumit artiștilor implicați în desfășurarea festivalului „Cervona ruja troiaka” și le-au oferit diplome de excelență.

Diversitate etnică și interculturalitate în rândul tinerilor aparținând minorităților naționale

Relațiile umane sunt definite prin comunicare, astfel încât asigurarea construirii unor relații sociale pozitive și creative poate fi realizată doar prin intermediul unei comunicări eficiente. În același timp, lipsa acesteia poate avea ca rezultat conflicte și presiuni.

Ca fundament al tuturor relațiilor din societate și element esențial prin care oamenii au capacitatea să-și exprime sentimentele, emoțiile sau informațiile, comunicarea ocupă un loc central și un rol vital în viața socială a oamenilor.

Atunci când vorbim de comunicare multiculturală, ne referim la interacțiunea directă între oameni aparținând diferitelor culturi, aceasta implicând nu numai înțelegerea interlocutorului și a normelor specifice grupurilor de proveniență, ci și acceptarea, respectarea și tolerarea diferențelor existente între membrii aparținând minorităților naționale.

Multiculturalitatea din România poate fi oricând considerată un model de bune practici pentru tot Occidentul, în condițiile în care alături de comunitățile de români trăiesc alte câteva minorități, care însumează un procent de circa 11% din totalul populației țării, cu tradiții lingvistice, culturale și religioase specifice.

Astfel, fiecare etnie se caracterizează prin note particulare și individuale, dar și prin elemente comune apărute ca rezultat al conviețuirii în granițele aceluiași teritoriu. Spațiul românesc, aflat în continuare sub semnul multiculturalității, are la bază toleranța și respectul de care dau dovadă comunitățile etnice, elemente care constituie nota esențială a comportamentului tradițional specific acestora.

Multiculturalitatea întrunește, în egală măsură, atât o formă de definire a identităților individuale, cât și de constituire a solidarității. Prin aportul semnificativ pe care-l aduc vieții culturale, științifice și economice a țării, minoritățile naționale

reprezintă o bogăție și o valoare care conferă stabilitate și avantaje pe termen lung acestei țări.

Sediul central al Uniunii Ucrainenilor din România a organizat, în perioada 24-27 iulie 2022, în stațiunea Jupiter, județul Constanța, evenimentul „Diversitate etnică și interculturalitate în rândul tinerilor aparținând minorităților naționale”, în cadrul căruia a fost subliniat rolul important pe care îl joacă tinerele generații în procesul de asigurare a continuității culturilor, a limbilor, a tradițiilor și a obiceiurilor specifice fiecărei minorități naționale, fiind încurajate dialogul intercultural și respectarea tuturor elementelor de diferențiere prezente în cultura tradițională a fiecărei etnii.

Luni, 25 iulie, la festivitatea de deschidere a evenimentului, au luat cuvântul: dl deputat Nicolae Miroslav Petrețchi, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, dl subsecretar de stat Dincer Geafer, din cadrul Departamentului pentru Relații Interetnice, dna secretar de stat Izabella Maria Kacso-Doboly și dl subsecretar de stat Bogdan-Florin Paraschiv din partea Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse. Ulte-

rior, dl Luca Știrbăț, trainer și antreprenor, a desfășurat un workshop de comunicare cu efecte și beneficii imediate asupra tinerilor prezenți în sală.

A doua zi, dl secretar de stat Dincer Geafer și dna șef serviciu la Serviciul programe și relații cu societatea civilă și organisme internaționale, Lilianna Bărbulescu, din cadrul Departamentului pentru Relații Interetnice, au susținut o serie de prezentări curprinzând proiectele derulate în sprijinul culturilor minorităților naționale, au prezentat o expoziție de artă cu tablouri specifice comunităților etnice existente la nivel național și au antrenat tinerii în formarea unor dialoguri constructive și interculturale.

Evenimentul s-a bucurat de prezența președintelui Comisiei pentru tineret și sport a UUR, Mihai Ciprian Lușcan, precum și de reprezentanții din partea: Asociației Macedonenilor din România, Comunității Rușilor Lipoveni din România, Uniunii Sârbilor din România, Uniunii Polonezilor din România, Uniunii Democratice a Slovacilor și Cehilor din România, Asociației Italianilor din România, Partidei Romilor – Pro Europa și Uniunii Croaților din România. Moderatorul ambelor conferințe a fost dl Fabian Popovici.

Prin finalizarea unor evenimente de acest fel, tinerii aparținând minorităților naționale învață să comunice, să relaționeze și să formeze noi legături interpersonale, însușindu-și, în același timp, capacitatea de a respecta și de a valorifica diferențele dintre ei. Mai mult, aceștia conștientizează importanța păstrării valorilor naționale în societatea contemporană, în condițiile în care apreciem nevoia de cunoaștere a istoriei, a folclorului, a datinilor și a meșteșugurilor specifice fiecărei minorități în parte, componente extrem de importante în oglindirea existenței comunităților etnice din România.

Fabian POPOVICI

Curs de limba română pentru refugiații ucraineni din județul Suceava

Refugiații ucraineni rămași pe teritoriul României încearcă să se adapteze și să se integreze în societatea noastră, având în vedere că războiul din Ucraina, contrar așteptărilor, durează deja de șase luni. Diferite asociații, organizații și instituții publice din România au venit în sprijinul acestora, oferindu-le cursuri gratuite de limba română.

În urma solicitărilor pentru un loc de muncă venite din partea ucrainenilor stabiliți în județul Suceava, Agenția de Ocupare a Forței de Muncă Suceava în colaborare cu Centrul Regional de Formare Profesională a Adulților Cluj au luat inițiativa organizării cursului gratuit „Competențe de comunicare în limba oficială (limba română)”. Grupa a fost formată din 17 cursanți, cu o medie de vârstă de peste 40 de ani, proveniți din centrul și estul Ucrainei, cu nivel de pregătire medie și superioară, având profesii diverse: economist, profesor de chitară, profesor de canto, medic patolog, medic veterinar, asistent medical, învățător, manager de publicitate etc. Obiectivul principal al acestui curs este ca participanții să dobândească un fond lexical necesar purtării unor conversații esențiale, cotidiene, cu respectarea normelor gramaticale de bază. Purtătorul de cuvânt al instituției, Anca Capverde, a relatat că există agenți economici care au oferit locuri de muncă pentru ucrainenii, însă cer ca aceștia să fie capabili să poarte o conversație minimă în limba română. Grupa a fost constituită după două luni

de consiliere atât în cadrul instituțiilor unde aceștia solicită suportul autorităților locale, cât și

la bursa locurilor de muncă, unde a existat un stand informativ special amenajat pentru refugiații din Ucraina.

Scopul principal al acestor cursuri a fost acela de a-i ajuta pe refugiații ucraineni să-și găsească un loc de muncă și să se integreze în societatea românească. Acestea s-au desfășurat, pe parcursul lunii iunie, la sediul Agenției Județene de Ocupare a Forței de Muncă Suceava. Cursurile au fost concepute ca o variantă de învățare intensivă a limbii române, la nivel A1, și a cuprins noțiuni elementare de gramatică a limbii române, cu accent pe comunicarea scrisă și orală. Pe întreaga perioadă a desfășurării cursului, au avut loc întâlniri zilnice, timp în care cursanții au acumulat bagajul lexical necesar în conversația uzuală. Participanții s-au dovedit a fi foarte receptivi, cu mult interes pentru învățarea limbii române, chiar dacă le-a fost destul de dificil, având în vedere că limba ucraineană și limba română fac parte din familii lingvistice distincte și utilizează alfabet diferite.

La finalizarea stagiului de pregătire, cursanții au susținut o probă scrisă și o probă practică. Membrii comisiei de evaluare au fost foarte impresionați de prezentarea fiecărui cursant la proba practică și i-au felicitat pentru rezultatele obținute într-un timp atât de scurt.

Mihaela Delia MARTINEAC

La invitația președintelui Camerei de Comerț și Industrie Cernăuți, în ziua de 15 iulie 2022, delegația Uniunii Ucrainenilor din România, fiind compusă din Nicolae Miroslav Petrețchi, președintele UUR și deputat în Parlamentul României, Victor Hrihorciuc, vicepreședinte al UUR și președintele Filialei Iași, și Ciprian Lușcan, președintele Comisiei pentru probleme de tineret și sport și consilierul deputatului, a participat la o întâlnire de lucru cu antreprenorii regionali. Aceasta a fost organizată împreună cu Organizația Regională Cernăuți a Uniunii Industriașilor și Antreprenorilor din Ucraina, cu participarea reprezentanților Consiliului regional Cernăuți.

Din cadrul delegației ucrainene, printre alții, au participat: Oleksii Boiko, președintele Consiliului Regional Cernăuți; Petro Bryjak, șeful Departamentului de susținere a reformelor și audit al programelor locale a Consiliului Regional Cernăuți; Tetiyana Akrișora, șef adjunct al Departamentului pentru Relații Internaționale și Cooperare Transfrontalieră al Consiliului Regional Cernăuți; Vasyl Liahovyci, președintele Camerei de Comerț și Industrie Cernăuți; Petro Luțiv, vicepreședinte al Camerei de Comerț și Industrie Cernăuți; Vasyl Zabolotniuk, șeful Departamentului de Relații Economice Externe al Camerei de Comerț și Industrie Cernăuți; Iaroslav Nikoliuk, șeful Organizației Regionale Cernăuți a Uniunii Industriașilor și Antreprenorilor și director al Combinatului de Sere Cernăuți și un număr de circa 20 oameni de afaceri.

Întâlnirea de lucru a avut ca temă „Posibilități de cooperare dintre instituții, asociații și organizații nonguvernamentale din Ucraina cu Uniunea Ucrainenilor din România, respectiv cu entități similare din România, în special din județele cu populație majoritar ucraineană, dar nu numai, în promovarea produselor producătorilor locali pe piața românească” și a fost organizată la inițiativa antreprenorilor

Se caută soluții

din România și a poporului român. Vorbitorii au subliniat că în actualele condiții dificile pentru economia țării, cauzate de agresiunea militară rusă, afacerile ucrainene au nevoie de un sprijin cuprinzător, mai ales în căutarea de noi piețe de desfacere a produselor lor, dar și în vederea realizării unor parteneriate de cooperare româno-ucrainene.

Președintele Camerei de Comerț și Industrie Cernăuți, în cuvântul său, a făcut o prezentare a relațiilor româno-ucrainene din ultimii ani și a menționat că, datorită cooperării cu organizațiile parteneri din România, antreprenorii bucovineni au luat parte, în mod repetat, la forumuri economice și investiționale internaționale, evenimente expoziționale și mese rotunde. Participarea la aceste evenimente constituie un instrument eficient pentru menținerea relațiilor de afaceri între vecini, fiind o platformă de dialog, de colaborare și de promovare a produselor și a bunelor practici în domeniu.

„Astăzi, antreprenorii din regiunea Cernăuți

caută în România nu doar să-și vândă produsele, ci și parteneri pentru colaborare în materializarea unor proiecte care prezintă importanță pentru ambele părți”, a subliniat Vasyl Liahovyci. În continuare, acesta a prezentat principalele direcții de acțiune în care s-ar putea concretiza colabo-

rarea și parteneriatul între cele două părți: comercializarea de mobilier de exterior și interior, inclusiv școlar, prelucrarea fructelor, prelucrarea laptei, comercializarea materialelor de construcții, unele novatoare, a apei minerale, a materialelor pentru centrale termice (peleți), a componentelor electronice, a produselor din fier forjat (inclusiv compoziții pentru parcuri și structuri stradale), a tehnologiei în domeniul reciclării și reutilizării deșeurilor de mase plastice, a turismului.

Antreprenorii prezenți și-au prezentat produsele, multe dintre ele fiind inovații în domeniu, precum și unele propuneri concrete pentru a putea intra pe piața românească și chiar europeană, oportunități de cooperare cu potențiali parteneri sau investitori, parte din acestea fiind oferite membrilor delegației române pentru studiu și promovare. În final, organizatorii au solicitat oamenilor de afaceri

prezenți la întâlnire să înainteze Camerei de Comerț și Industrie Cernăuți materiale de promovare în format electronic, pentru a fi trimise și părții române, urmând ca acestea să fie folosite în discuțiile care se vor purta cu cei interesați de acest domeniu.

În alocuțiunea rostită în fața participanților la întâlnire, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, Nicolae Miroslav Petrețchi, a prezentat o informare amplă referitor la implicarea organelor locale și centrale, a poporului român, a voluntarilor din toate domeniile de activitate încă din primele momente de după invazie și până în prezent, menționând că acțiunile în această direcție continuă, dar

pentru o mai bună coordonare a ajutoarelor ce se strâng și se trimit în Ucraina ar fi bine să primim din partea celor interesați liste cu produse de care este nevoie și locațiile unde ar trebui să ajungă acestea. În acest sens, din discuții a rezultat propunerea ca în perioada următoare să se studieze posibilitatea constituirii unei comisii mixte româno-ucrainene care să se ocupe de această problemă și să supravegheze ca ajutoarele să ajungă acolo unde trebuie, pentru a se evita tot felul de speculații. Totodată, Președintele Uniunii Ucrainenilor din România a asigurat partea ucraineană că problemele discutate și propunerile făcute vor fi analizate la prima ședință de lucru a Consiliului UUR, care va avea loc în luna iulie a.c., unde se va concretiza și un plan de acțiune pentru materializarea acestora atât la nivel central, cât și la cel local, cu implicarea președinților filialelor județene.

În finalul alocuțiunii, domnul Nicolae Miroslav Petrețchi a apreciat că întâlnirea a fost de bun augur pentru relansarea colaborării dintre cele două părți și a subliniat că toate informațiile, mostrele de produse și ofertele comerciale relevante prezentate în cadrul întâlnirii și cele pe care le vom primi ulterior în format electronic vor fi oferite reprezentanților mediului de afaceri din România. De asemenea, și-a exprimat convingerea că produsele ucrainene de calitate și, în unele cazuri, inovatoare își vor găsi cu siguranță clienții pe piața din România.

La finalul întâlnirii, șefii celor două delegații au convenit ca în perioada următoare să semneze un protocol de cooperare și colaborare în ceea ce privește promovarea producătorilor locali ale ambelor părți, pentru relansarea economiei din Ucraina, respectiv din România și organizarea unor acțiuni comune cu implicarea părților interesate.

Participanții la întâlnire și-au exprimat mulțumirea și recunoștința pentru organizarea unei astfel de activități și convingerea că este un prim pas hotărât privind acțiunile viitoare care vor aduce rezultate pozitive pentru ambele părți.

Notă:

Pe teritoriul regiunii Cernăuți, s-au mutat deja 90 de întreprinderi din zonele afectate de invazia Federației Ruse, dintre care 43 – în orașul Cernăuți. Acestea sunt: companii IT, dezvoltatori de software, întreprinderi care activează în domeniul industriei ușoare, a alimentației, a prelucrării lemnului, a produselor din mase plastice, a produselor electronice și electrice. Orice solicitare se poate face prin intermediul platformei de interacțiune: <https://relocate.prozorro.sale>

Pentru întrebări, puteți suna la: +38 066 049 99 85 – Centrul de sprijin pentru antreprenoriatul din Cernăuți.

Victor HRIHORCIUC,
vicepreședinte UUR

din regiunea Cernăuți, având ca scop principal asistarea mediului de afaceri în găsirea de noi piețe de desfacere și discutarea posibilelor mecanisme de lobby pentru interesele acestora pe teritoriul României și pe piețele europene. De menționat că aproximativ 30% dintre antreprenorii prezenți la întâlnire au reprezentat întreprinderi relocate din estul Ucrainei.

Discuțiile, în cadrul întâlnirii, au fost moderate de președintele Camerei de Comerț și Industrie Cernăuți, Vasyl Liahovyci. În cadrul acestora, organizatorii întâlnirii și reprezentanții autorităților locale și-au exprimat recunoștința față de Uniunea Ucrainenilor din România pentru sprijinul politic, material și moral pe care Ucraina, în general, și regiunea Cernăuți, în special, l-au primit încă din primele momente ale invaziei Federației Ruse și îl primesc în continuare din partea diasporei ucrainene

Copiii ucraineni din Arad, în tabără în Bucovina

Cu sprijinul deosebit al Uniunii Ucrainenilor din România și implicit al domnului Nicolae Miroslav Petrețchi, președintele acesteia, care au ales să investească în copii, Filiala Arad a Uniunii Ucrainenilor din România a organizat în perioada 9-15 iulie 2022 acțiunea „Tabăra pentru copiii ucraineni din Arad – Suceava 2022”. De acest eveniment s-au bucurat 84 de copii, cei mai mulți dintre ei fiind etnici ucraineni din Târnova, Dud, Chier, Drauț, Chișlaca, precum și un grup de 12 copii ai refugiaților ucraineni stabiliți în orașul Ineu. Aceștia au fost însoțiți și supravegheați de 20 de adulți. Domnul Gavrilă Miculaiciuc, președintele Filialei Arad a UUR, și doamna Sorina Pașca, directorul Școlii Gimnaziale Târnova, au făcut parte din această delegație, implicându-se activ în toate activitățile desfășurate pe durata taberei.

Locația nu a fost aleasă la întâmplare. Bucovina este o zonă deosebit de ofertantă din punct de vedere turistic, astfel că toți participanții au avut ocazia să viziteze locuri deosebite: cetăți, muzee, mănăstiri, ateliere meșteșugărești, dar și un parc de aventură și o călătorie „în timp” cu *mocănița Huțulca*, prin târâmul de poveste al huțurilor, mândri etnici ucraineni.

Cu mic cu mare, copii și adulți, entuziasmați și nerăbdători s-au imbarcat în cele două autocare care urmau să îi ducă în tabără. Cei mai mulți dintre participanți au plecat din Târnova, din fața sediului UUR Arad, iar ceilalți li s-au alăturat din Ineu.

Deși drumul a fost foarte lung, organizatorii s-au străduit și au și reușit să îl facă ușor de parcurs, autocarele puse la dispoziție oferind tot confortul pentru o călătorie plăcută. Copiii s-au întrecut în cântece, râsete, povești, întrebări despre locurile întâlnite de-a lungul traseului și timpul a trecut mai ușor.

Primul popas mai lung a avut loc la Huedin, într-un restaurant frumos și generos cu spațiul, unde copiii și supraveghetorii au servit o masă caldă. Organizatorii taberei s-au îngrijit ca toți participanții să beneficieze pe parcursul drumului, atât la dus, cât și la întors, pe lângă masa caldă, și de apă suficientă.

Spre seară, grupul a ajuns la destinație, în Bucovina, la o pensiune superbă din satul Prisaca Dornei, aproape de Câmpulung Moldovenesc. Așezată la marginea satului, lângă un pârau limpede, la poalele munților, cu o curte imensă amenajată foarte frumos, cu flori, piscine, trambuline, pensiunea s-a dovedit a fi locul ideal pentru cele cinci zile pline de tabără. Gazda, doamna Viorica, a făcut tot posibilul să ne mulțumească pe toți.

După ce a fost servită masa, participanților li s-au repartizat camerele, toată lumea putându-se odihni în așteptarea surprizelor pregătite de către organizatori.

Prima zi de tabără a fost extrem de solicitantă, fiind realmente un tur de forță, dar care a adus tuturor mari satisfacții. După servirea micului dejun, grupul a urcat în autocare, pentru a merge la Suceava. Acolo, primul obiectiv a fost *Cetatea de Scaun a Sucevei*, o fortăreață medievală, construită la sfârșitul secolului al XIV-lea de către voievodul Petru I Mușat. În secolul al XV-lea, a fost fortificată de către Ștefan cel Mare, iar, în anul 1675, a fost distrusă de Dumitrașcu Cantacuzino. Cetatea restaurată oferă vizitatorilor o veritabilă incursiune în istoria Moldovei, prin expozițiile amenajate: prezentarea armelor medievale din Moldova, expunerea blazoanelor domnilor și boierilor moldoveni din secolele XIV – XVII și prin Tezaurul medieval al Moldovei.

Copiiilor le-a plăcut foarte mult curtea interioară a cetății, unde au putut vedea încăperi ce prezintă vizitatorilor felul cum trăiau oamenii din vremea lui Ștefan cel Mare. Au fost, de asemenea, entuziasmați că au putut să tragă cu arcul, exact ca oștenii moldoveni din timpuri de mult apuse.

După o gustare servită lângă zidurile cetății, a urmat o vizită la *Muzeul Satului Bucovinean*, un lăcaș de cultură inedit, situat în aer liber, la câțiva pași de cetate, care pune în valoare patrimoniul cultural-arhitectonic de factură populară din Bucovina. Pe o uliță largă, stau înșiruite peste 30 de obiective: case tradiționale din lemn, anexe gospodărești, instalații tehnice populare, ateliere meșteșugărești, construcții comunitare, toate așteptându-și vizitatorii cu porțile deschise. Copiii au apreciat în mod deosebit școala din muzeu, punând zeci de întrebări despre cum funcționa aceasta pe vremuri și au identificat cu entuziasm unele obiecte vechi.

Următoarea oprire a fost la *Muzeul de Științe Naturii din Suceava*, la care au ajuns pe o alee ce traversează un parc imens și după ce au făcut un scurt popas la statuia ecvestră a lui Ștefan cel Mare. Muzeul de Științe Naturii a fost unul dintre preferatele copiilor, aceștia mărturisind că au fost extrem de impresionați de colecția de flori de mină din Sala Cristalelor, dar și de dioramele de la etaj, care le-au dat sentimentul că sunt chiar în mijlocul animalelor prezentate.

Aproape de Muzeul de Științe Naturii se află *Muzeul de Istorie*, acesta constituind și următorul popas. Aici, vizitatorii au avut ocazia să parcurgă milenii de viață, începând cu perioada paleolitică și până la regimul comunist, printr-o punere în scenă deosebit de ingenioasă și atractivă. „Sala Tronului” i-a purtat în vremea domnitorului Ștefan cel Mare, în timp ce alte încăperi i-au trimis în timpul celor două războaie mondiale sau în perioada regimului comunist. Efectele sonore au făcut „călătoria în timp” foarte atractivă.

Pe drumul de întoarcere spre locul de cazare, grupul a mai făcut un popas, la *Mănăstirea Dragomirna*, un lăcaș bisericesc medieval care se remarcă prin arhitectura ingenioasă, fiind un edificiu înalt și îngust. Este considerată „cea mai înaltă și cea mai strâmtă biserică ridicată vreodată”. Ineditul momentului a fost faptul că, în

timpul vizitei, se slujea în mănăstire, vizitatorii având posibilitatea de a asculta cântecele măicuțelor, iar, mai apoi, să se roage alături de acestea.

Ziua s-a încheiat cu cina servită la pensiune, gazda noastră având grijă să pregătească zilnic bucate delicioase.

Cea de a doua zi copiii și-au petrecut-o la pensiune, unde instructorii Alexandra și Niki s-au îngrijit ca nimeni să nu se plictisească. După servirea micului dejun, copiii și însoțitorii lor au fost provocați de instructori să participe la diverse jocuri sportive care au animat pe toată lumea. După ce s-au constituit 8 echipe, cu câte un profesor coordonator în frunte, a început competiția, fiecare echipă străduindu-se să adune cât mai multe puncte. Ștafetele, formate din alergarea cu un con pe cap, mersul piticului, lanțul cu baloane, alergarea în saci, dar și diversele jocuri de verificare a cunoștințelor de cultură generală au făcut deliciul zilei. Cel mai captivant concurs a fost cel de fotografii. Echipele, coordonate de profesori, au fost provocate să realizeze câte un set de 10 fotografii pe diverse teme: o nuntă, o scenă romantică, o secvență dintr-un film cu karate, un ansamblu de balet, o fotografie unde se văd doar capetele celor din echipă, una în care toți membrii

echipei sunt în aer, o serenadă, o scenă de familie și o ipostază din culturism. A fost un moment perfect pentru a exersa colaborarea, negocierea, găsirea unor soluții inedite, jocul de rol, încurajarea, toate sub egida bunei dispoziții. La final, așa cum era de așteptat după atâta implicare, fiecare echipă a fost recompensată cu câte un punct. Cina gustoasă a încheiat această zi deosebit de provocatoare.

A treia zi de tabără a debutat cu o vizită la *Mănăstirea Sucevița*, un lăcaș de cult cu aspect de cetate medievală cu ziduri fortificate și pictate în exterior. Este un monument istoric de seamă al țării noastre, datând de la sfârșitul secolului al XVI-lea. Beneficiind de ajutorul unei măicuțe, care ne-a prezentat un scurt istoric al mănăstirii și ne-a explicat secvențele pictate pe pereții exteriori, am aflat o multitudine de lucruri interesante despre locul vizitat.

Următorul popas a fost la *Marginea*, locul unde olăritul este o tradiție veche de 300 de ani. Aici, la *Atelierul de ceramică*, am putut admira numeroase produse măiestrit meșteșugite: străchini, platouri, oale, vase, farfurii, diverse orna-

mente. Meșterii populari ne-au demonstrat pe viu cum lutul prinde viață. Cu atâtea lucruri minunate în jur nu e de mirare că fiecare a dorit să ducă acasă măcar un obiect de lut.

Și cum călătorului îi șade bine cu drumul, ne-am urcat în *mocănița Huțulca* și, însoțiți de

cântecul roților de tren, am pornit într-o călătorie pitorească prin ținutul huțurilor. În aproximativ o oră, cât durează călătoria, prin fața ochilor s-au perindat păduri și pajiști, munți și ape, case vechi cu garduri de lemn, podețe, oameni și animale, toate parcă încremenite în timp. La capătul drumului ne așteptau bunătăți specifice locurilor și o atmosferă plină de bună dispoziție, întreținută de un taraf al localnicilor. Chiar dacă

trenul se întorcea pe același drum, copiii abia așteptau curbele să vadă bătrâna locomotivă cum iclește, scoțând nori negri de fum.

Din tren am urcat, din nou, în autocarele care ne-au dus la o altă perlă a ansamblului arhitectonic mănăstiresc din Bucovina, și anume la *Mănăstirea Moldovița*. Ctitorie a domnitorului Petru Rareș, biserica împrejmuțată cu ziduri și turnuri de apărare cu aspect de fortăreață, ce s-a păstrat până în zilele noastre, a fost ridicată în anul 1532. Cu ochii lor curioși, copiii au cercetat cu mare interes fiecare colțisor al mănăstirii.

Obosiți, dar extrem de încântați, la cină, copiii rememoraу momente de pe parcursul zilei.

Cea de a patra zi a fost petrecută la pensiune alături de instructorii noștri, care deja au devenit prietenii copiilor. Provocarea zilei a fost jocul „În căutarea comorii”. Echipele deja formate, împreună cu coordonatorii lor, trebuiau să descopere cușorul care ascundea o „comoară”. Însă, pentru a ajunge la aceasta, concurenții au avut de dezlegat șapte ghicitori, cu ajutorul cărora le-au fost testate atenția, imaginația, perspicacitatea și cunoștințele de cultură generală.

(Continuare la pagina 9)

Gianina BUTAR

„Citim împreună fără frontiere – O oră de povești pentru umanitate”

Declanșarea conflictului din Ucraina a zguduit întreaga lume. Foarte mulți oameni s-au arătat solidari cu ucrainenii care au fugit din calea războiului. Majoritatea refugiaților au călătorit către diverse țări europene, însă o parte dintre aceștia au rămas în țara noastră. Numeroase organizații și

instituții s-au implicat în diferite acțiuni de sprijinire și ajutorare a acestora, încercând să le asigure, în primul rând, cazare, hrană și obiecte de primă necesitate. Copiii sunt cei mai afectați de această situație. Ei au fost nevoiți să se rupă de rutina zilnică și să plece către necunoscut. Acest lucru reprezintă o traumă pe termen lung asupra psihicului lor. Din dorința de a răspunde nevoilor emoționale și educaționale ale micuților care sunt departe de casă, a fost inițiat un proiect care a avut ca scop desfășurarea de ateliere de lectură și activități creative pentru copiii ucraineni.

Biblioteca Comunală Șerbăuți, reprezentată de doamna bibliotecar Grațiela Sanduleac, s-a alăturat proiectului internațional „Citim împreună fără frontiere – O oră de povești pentru umanitate”, organizat de „Citim împreună România” alături de EduCaB prin Asociația „Centrul Român pentru Inovație în Dezvoltare Locală” (CRIDL). Acțiunea s-a desfășurat în perioada aprilie – iulie 2022 și au participat 50 de bibliotecari români și 50 de bibliotecari moldoveni, având la dispoziție 1000 de cărți ilustrate cu texte foarte sumare. Pentru a îndepărta bariera lingvistică au fost folosite imaginile ca mijloc de comunicare universal.

Pe parcursul desfășurării acestei acțiuni, doamna bibliotecar Grațiela Sanduleac a colaborat cu doamna prof. pentru învățământ primar Silvia Pauliuc, cu domnul învățător Mihai Tanasiciuc și cu doamna prof. Delia Martineac, din cadrul Școlii Gimnaziale Șerbăuți, cu scopul de a facilita comunicarea în limba ucraineană.

Echipa de proiect a desfășurat activitățile deplasându-se în diferite locații unde se aflau refugiații împreună cu copiii lor. Au fost organizate ateliere de origami și lectură după imagini. În casa unui sucevean, poposeau patru mame, cinci copii și două bunici. Stând de vorbă cu ele, acestea mărturiseau că urmăresc zilnic știrile, dorindu-și din tot sufletul să se întoarcă acasă cât mai

repede posibil. Nu-și închipuiau că acest conflict se va prelungi atât de mult timp, iar soluția întârzie să apară. Prin derularea acestor activități, micuții au uitat, pentru o clipă, de necazul în care se află și s-au lăsat purtați pe aripile lecturii în frumoasa lume a basmului.

În timp ce unii muncesc fără încetare pentru a răspunde nevoilor materiale ale refugiaților ucraineni, echipa „Citim împreună fără frontiere” a căutat să aducă alinare prin lectură. Împreună suntem mai puternici și vom reuși!

prof. Delia MARTINEAC

Copiii ucraineni din Arad, în tabără în Bucovina

(Urmare de la pagina 8)

Fiecare indiciu dezlegat ducea echipa mai aproape de comoară. Dovedind fair-play, toate echipele s-au străduit să câștige, însă doar una singură a fost norocoasă. Comoara din cufăr a fost deosebit de apreciată, căci s-a dovedit a fi o partidă de tir cu arcul pentru echipa câștigătoare.

După servirea prânzului, instructorii au pregătit alte două jocuri surpriză pentru copii: „Cine sunt, ce îmi place și ce mă reprezintă?” și „Recunoaște adversarul” – ambele fiind jocuri de memorie, extrem de apreciate de către copii. Acestora li s-a adăugat și un curs de prim-ajutor. În maniera deja cunoscută, instructorii au reușit să îi capaciteze pe copii să participe activ la un curs deosebit de util, învățând cum să acorde primul ajutor celor care ar avea nevoie.

La cină, Estera, o fetiță care a împlinit 14 ani chiar în acea zi, a avut parte de o surpriză deosebită. Domnul Gavrilă Miculaiciuc i-a dăruit un tort uriaș care să marcheze momentul. De fapt, surpriza a fost pentru toți copiii, deoarece aceștia au primit câte o felie din deliciosul tort al Esterei.

În ultima zi a taberei, după micul dejun, am urcat cu toții în autocare pentru a porni spre Mănăstirea Voroneț, iar, mai apoi, mai departe, la Escalada Park de lângă Gura Humorului.

Mănăstirea Voroneț este ctitorie a voievodului Moldovei Ștefan cel Mare, pe care a ridicat-o în anul 1488, în doar trei luni și trei săptămâni, fiind supranumită „Capela Sixtină a Estului”. Pictura exterioară datează din timpul domniei domnitorului Petru Rareș și este celebră atât datorită înaltei calități artistice, cât și culorilor, vestitul „albastru de Voroneț”. Copiii au ascultat cu atenție și interes prezentarea făcută de una dintre măicuțele de la mănăstire.

Următoarea oprire a acestei zile a fost la Escalada Park de lângă Gura Humorului, un parc

de aventură care oferă opt trasee de intensitate diferită, ce pot fi explorate indiferent de vârstă. Și cum dorința de distracție și adrenalină era la cote maxime, copiii l-au luat cu asalt. Fiecare și-a testat curajul, îndemânarea, echilibrul și atenția, explorând traseele parcului. Tot aici, echipa câștigătoare de la jocul „În căutarea comorii” și-a primit premiul. Fiecare membru al echipei a avut la dispoziție 12 săgeți să-și dovedească priceperea la tras cu arcul.

După atâta adrenalină, participanții au servit prânzul la pensiune, după care a urmat o mini-excursie pe Transrău, până la Pietrele Doam-

ni. Considerat al treilea cel mai frumos drum montan din țară, acesta traversează peisaje incredibile de frumoase care îți taie respirația. Serpentinele sunt spectaculoase, iar, după fiecare curbă, călătorul descoperă noi și noi peisaje încântătoare. De comun acord am ales să parcurgem ultimii doi kilometri până la Cabana Rarău la pas, pentru a ne bucura de aerul ozonat și de frumusețea locului.

nei. Considerat al treilea cel mai frumos drum montan din țară, acesta traversează peisaje incredibile de frumoase care îți taie respirația. Serpentinele sunt spectaculoase, iar, după fiecare curbă, călătorul descoperă noi și noi peisaje încântătoare. De comun acord am ales să parcurgem ultimii doi kilometri până la Cabana Rarău la pas, pentru a ne bucura de aerul ozonat și de frumusețea locului.

În ultima seară, după cină, atracția principală a fost focul de tabără pregătit de gazde. Cu un amalgam între veselie și tristețea că era ultima seară, copiii au admirat focul scânteind, s-au încălzit în jurul lui, au cântat și au povestit până târziu în noapte.

Cum orice poveste are un sfârșit, a venit și timpul să ne întoarcem acasă. Cu bucuria atâtor

întâmplări inedite, cu sufletele încărcate de emoții frumoase, copiii erau nerăbdători să împărtășească părinților, fraților sau prietenilor experiențele de neuitat pe care le-au trăit.

Pe drumul de întoarcere, copiii au mai avut parte de o surpriză frumoasă: traseul ales a fost prin Cheile Bicazului, cu un popas la Lacul Roșu, unde au servit o gustare.

Masa caldă ne-a fost oferită la o pensiune din Lancrăm, un loc cu multă personalitate, cu mâncare bună și gazde primitoare.

Pe tot parcursul acestor zile minunate de tabără, copiii au făcut numeroase fotografii, au legat prietenii cât pentru o viață, au descoperit locuri interesante, s-au rugat pentru pace la mănăstiri, s-au jucat și s-au minunat de tot ceea ce au văzut, trăind la intensitate maximă fiecare clipă. Copiii refugiaților ucraineni au reușit să se detașeze de trauma pe care o trăiesc, bucurându-se alături de ceilalți de tot ce li s-a oferit.

Cu siguranță, această acțiune a fost o experiență pe care nu o vor uita niciodată, mai ales că mulți dintre copii provin din familii modeste.

Așa cum ne-am obișnuit deja, organizarea acestei activități a fost impecabilă, cei de la Filiala UUR Arad fiind niște profesioniști, dovedind implicare și seriozitate. Atât președintele filialei, domnul Gavrilă Miculaiciuc, cât și secretara organizației, doamna Ileana Preda, au pus mult suflet pentru ca totul să fie la superlativ. De asemenea, cadrele didactice participante au format o echipă eficientă care a colaborat foarte bine cu organizatorii.

Prin susținerea financiară deosebit de generoasă oferită de către Uniunea Ucrainenilor din România a fost posibilă organizarea acestei tabere de neuitat. Cuvintele sunt prea puține să poată arăta câtă bucurie au trăit acești copii! În numele tuturor, MULȚUMIM membrilor Consiliului (RADEI) Uniunii Ucrainenilor din România!

Ziua Independenței Ucrainei

Ziua Independenței Ucrainei – 24 august, a fost sărbătorită, ca în fiecare an, prin mai multe manifestări organizate de filialele Uniunii Ucrainenilor din România – evenimente culturale, concerte, expoziții, întâlniri cu cetățeni ucraineni, ajunși în România din cauza războiului.

Suceava

La Suceava, manifestările au fost organizate de UUR în parteneriat cu Asociația Institutul Bucovina și organizația Salvați Copiii, cu participarea, alături de etnicii ucraineni din județ, a numeroși refugiați din Ucraina, majoritatea femei și copii aflați în Suceava. După o rugăciune în limba ucraineană și discuții pe diferite teme, atmosfera de sărbătoare a fost întregită de cântece ucrainene, interpretate de grupul vocal „Ucrainencele”, format din refugiate care fac repetiții la sediul UUR. Participanții s-au mai putut bucura de o expoziție de desene realizate de copiii refugiați din Ucraina, urmată de cântece la chitară, un flashmob, iar, în final, au fost lansate baloane albastre și galbene, culorile steagului ucrainean.

Caraș-Severin

În Caraș-Severin, Ziua Independenței Ucrainei a fost celebrată printr-un eveniment la care au participat mai mulți reprezentanți ai organizațiilor locale și membri ai Comitetului Filialei cărășene a UUR. S-a vorbit despre contextul proclamării independenței Ucrainei față de Moscova și apariției noului stat ucrainean, totul încheindu-se cu un program artistic al corului „Glasul Ucrainenilor”.

Galați

La Galați, de Ziua Independenței Ucrainei, membrii UUR împreună cu Asociația JRS România au oferit, de asemenea, mai multe momente de bucurie și speranță pentru refugiații ucraineni, cu distracție, zâmbete și muzică ucraineană.

Tulcea

Ucrainenii din Tulcea au sărbătorit Ziua Independenței Ucrainei printr-o manifestare desfășurată la sediul Filialei UUR din acest oraș, la care au participat și oaspeți din Ucraina: decanul Facultății de Istorie și Filosofie a Universității din Odesa, Veaceslav Kușnir, și prodecanul responsabil cu activitatea științifică de la aceeași facultate, Natalia Petrova. Domnul Kușnir a prezentat mai multe volume dedicate istoriei și culturii ucrainenilor din Dobrogea de Nord. Grupurile vocale ale organizațiilor din cadrul Filialei tucene, inclusiv cel nou înființat, din Telița, au prezentat un program de cântece ucrainene.

Acțiuni aniversare dedicate celebrării a 31 de ani de la proclamarea Independenței Ucrainei au fost organizate în această perioadă și de alte filiale ale Uniunii Ucrainenilor din România.

Timișoara

De „Ziua Independenței Ucrainei”, 24 august, timișorenii au sărbătorit împreună cu ucrainenii, de dincoace și dincolo de graniță. Manifestările au debutat la Biserica Ortodoxă Ucraineană, după care au continuat la sediul Uniunii Ucrainenilor din Timișoara, iar, ulterior, a avut loc inaugurarea picturii murale „Stand With Ukraine”, realizată pe unul dintre pereții Căminului 15, din cadrul Universității de Vest.

„Lucrarea se citește din colțul din dreapta jos, unde vedem niște soldați care mășcăluiesc la război, fără fețe, urmat de un nor de praf, ceea ce sugerează faptul că războiul este un act distructiv. Se alege praful. Mai apoi, se poate observa o mână care ajută o altă mână să se ridice: simbolizează suportul. Iar cele două femei ilustrate reprezintă țările noastre. Aici sunt într-un moment confortabil, îmbrățișate. Lanțul rupt reprezintă eliberarea, iar florile sunt maci albi, simbolul păcii”, a declarat artistul local, Andrei Drăgan.

La inaugurarea picturii, au fost prezenți numeroși refugiați din calea războiului din Ucraina, care purtau pe umeri cu mândrie, dar și cu tristețe în ochi, steagul țării vecine. De la eveniment, nu au lipsit nici reprezentanți ai Filialei Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România, organizațiile implicate în ajutorarea acestora și, nu în ultimul rând, primarul Municipiului Timișoara, Dominic Fritz, care a declarat următoarele: „Timișoara este alături de noua comunitate de ucraineni exilați de război, la sărbătorirea Zilei Independenței a Ucrainei. Nu este oraș care să înțeleagă mai bine decât Timișoara lupta și dorința lor de libertate, orașul în care oamenii curajoși au luptat cu mâinile goale și au fost împușcați pe stradă pentru că și-au dorit o viață liberă. De jumătate de an, curajul și demnitatea cu care ucrainenii rezistă invaziei rusești, ne arată că lupta nu s-a încheiat. Libertatea și democrația trebuie apărate zi de zi împotriva agresiunii și dezinformării deșănțate a Rusiei. De azi, legătura simbolică între Timișoara și Ucraina este immortalizată de artistul timișorean Andrei Drăgan în pictura murală de pe Căminul 15, din Complexul studentesc”.

Manifestările au continuat cu picnicul intercultural, organizat la Casa Tineretului, unde toți cei prezenți au putut gusta din variatele preparate culinare. De la această întâlnire, nu a lipsit voia

bună, jocurile și atelierile de pictură pentru copii. De asemenea, Filiala Timiș a UUR a fost prezentă cu un stand expozițional de reviste, cărți, dicționare, ziare și costume tradiționale ucrainene.

„Ziua de astăzi a fost minunată, dar cel mai tare m-a încântat să găsesc aici standul cu ziare, reviste, cărți și dicționare tipărite în limba noastră, ucraineană. Vă spun sincer, îmi tresare inima de fericire când le răsfoiesc, iar aceste costume tradiționale sunt deosebite și completează tabloul perfect al acestei zile. Vă felicit pentru această inițiativă și vă mulțumesc pentru tot ceea ce faceți pentru noi”, a subliniat Iulia din Dnipro.

Tot la acest picnic intercultural i-am întâlnit pe profesorii de istorie Natalia și Mykhailo Vasylykiv, din Odesa, care ne-au mărturisit că: „Din prima zi de când am sosit în România, în orașul Timișoara, cei de la Filiala Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România ne-au primit cu multă căldură și sinceritate, iar noi suntem foarte recunoscători, când, în astfel de momente de grea încercare, sunt aproape de noi. Cu toate că suntem veniți de puțin timp în țara voastră, am avut norocul ca împreună cu dascălii de limba ucraineană din Timiș să participăm la consfăturile naționale, organizate de către Uniunea Ucrainenilor din România la Jupiter. Și pentru că la acest stand am găsit volumul lui Taras Hryhorovyci Șevcenko, „Cobzarul”, nu pot să nu amintesc de câtă dreptate avea acesta în descrierile vecinilor noștri din părțile Nordului și despre comportamentul lor față de noi, ucrainenii. Nu vreau să insist pe acest lucru, dar constat că oamenii străini se dovedesc prieteni adevărați, în comparație cu „așa-zișii frați”, cum se declarau rușii de multe ori”.

Evenimentele dedicate celor 31 de ani de independență din Ucraina s-au încheiat cu un concert în centrul urbei și cu proiecții de video-mapping pe fațada Operei Naționale Române, inspirate din lucrările Mariei Prymacenko, o artistă ucraineană care a trăit între anii 1909-1997, considerată, la ora actuală, cea mai importantă figură în domeniul artei naive din țara vecină.

„Împreună cu câteva refugiate din Ucraina, am creat această poveste din basmul popular cu dragonul care vine într-un sat și ia un copil, și-n anul următor, mai vine și mai ia unul. Cam asta ne-au spus fetele care au colaborat cu noi la acest proiect, că rușii au venit, au vrut o bucată, acum mai vor altă bucată și ei nu cred că se va termina. Iar dragonii și animalele fantastice ale Mariei Prymacenko s-au potrivit ca o mânășă”, a mărturisit Simona Giura, co-organizator al video-mappingului.

Proiecția de pe fațada Operei Naționale Române din Timișoara a stârnit reacții și trăiri care nu pot fi descrise în cuvinte. Florile viu colorate, dragonii, flăcările și personajele din opera Mariei Prymacenko, combinate cu fotografiile care ilustrează ororile războiului și cu declarațiile emoționante ale refugiaților din Ucraina, au prins viață.

„Ne bucurăm că am putut să sărbătorim ziua țării noastre împreună cu voi, la Timișoara, orașul care ne-a primit și ne găzduiește de șase luni. Însă nu putem să nu ne gândim la draga noastră Ucraina, la tot ce se întâmplă acolo, la soții care ne-au rămas acolo, la cunoscuții, prietenii, părinții. Ne este dor de casă, de tot ce era al nostru și sperăm ca războiul să se încheie și să fie pace. În ceea ce privește proiecția video de la operă, aceasta a fost inedită și foarte bine realizată, am filmat cu telefonul tot clipul și îl voi trimite tuturor cunoscuților, pentru că merită văzut”, a relatat Irina din Kiev.

Slavă Ucrainei!

Mihaela BUMBUC

Ziua de 24 august are o mare însemnătate pentru ucrainenii de pretutindeni, când sărbătoresc Ziua Independenței Ucrainei. În România, trăiesc foarte mulți ucraineni și sunt alături de țara-mamă, de toți cei de peste graniță, mai ales acum, în aceste vremuri tulburi, când se confruntă cu un război nedorit de nimeni. Fix la șase luni de la începerea războiului, când au fost invadați de forțele ruse, ucrainenii sunt încrezători că vor ieși învingători și au sărbătorit cea de a 31 aniversare de independență.

Uniunea Ucrainenilor din România a creat un spațiu special dedicat dialogului intercultural, unde sunt invitați și mulți refugiați ucraineni din diferite colțuri ale țării. Un astfel de eveniment s-a desfășurat și în cadrul Filialei Iași a UUR, la data de 28 august, unde funcția de președinte o deține domnul Victor Hrihorciuc, cunoscut de toți ucrainenii de la noi.

Grupul vocal ucrainean „Vocile Negostinei” a primit invitația de a participa la sărbătorirea Zilei Ucrainei, la Iași. Președintele Filialei Suceava a UUR, dl Ilie Sauciuc, ne-a trimis invitația, pentru care îi mulțumim, iar noi am răspuns cu mare drag pozitiv. Este o onoare pentru noi să putem interpreta cântece dedicate ucrainenilor, poporului ucrainean, deoarece în repertoriul nostru se află numai melodii ucrainene care pătrund adânc în suflet.

Domnul președinte Victor Hrihorciuc ne-a întâmpinat cu mare drag, mai ales că suntem consăteni, iar alături i-a fost și domnul Daniel Serdenciuc, tot consăteanul nostru, care deține funcția de vicepreședinte al UUR Iași.

Manifestarea a avut loc într-un local bine ales. Au fost invitați atât o parte dintre refugiații ucraineni care s-au adăpostit la Iași, cât și ucraineni care fac parte din organizație. Domnul președinte V. Hrihorciuc a deschis acțiunea cu un cuvânt de salut, iar apoi a prezentat istoricul și impor-

Zi de sărbătoare

tanța Independenței Ucrainei. Doi instrumentiști au interpretat câteva melodii ucrainene la chitară și la fluier. În continuare, Grupul vocal ucrainean „Vocile Negostinei” a prezentat programul pregătit, pentru care a primit multe aplauze. Au fost interpretate cântece ucrainene care au pătruns la

suflet și la inimă. Doamna Livia Grigoraș, membră a grupului nostru, a recitat cu multă emoție versuri, ca o rugăciune de pace, iar doi copii din grup au recitat alte versuri din literatura ucraineană. S-au purtat dialoguri și alte discuții cu ucrainenii refugiați, ne-am fotografiat spre amintire, am făcut schimb de impresii și păreri, ne-am împrietenit, am socializat, schimbând gânduri de pace și bună înțelegere, într-o atmosferă de bun augur.

Vremea a ținut cu noi, a fost o zi însorită, iar noi am profitat de acest peisaj mirific al frumosului oraș moldovenesc și până la debutul activității am pornit pe străzile orașului și am ajuns la Mănăstirea Sf. Parascheva, ocrotitoarea Moldovei, la Sfinții Trei Ierarhi, închinându-ne și rugându-ne pentru pace și bună înțelegere. De asemenea, ne-am rugat pentru sănătatea tuturor ucrainenilor, iar celor care luptă pe front să le fie întărit curajul și puterea de a ieși învingători.

A fost o întâlnire de suflet, o întrevvedere prietenească și încurajatoare cu ucrainenii de dincolo de graniță, o zi de sărbătoare reușită prin cântecul ucrainean duios și melodios.

Am aflat că la data de 1 septembrie, domnul președinte al Filialei Iași a UUR, Victor Hrihorciuc, își serbează ziua de naștere, fapt pentru care, în încheierea programului, l-am felicitat prin cântecul „La mulți ani!”, interpretat în limbile ucraineană și română. Îi mulțumim pentru invitație și pentru frumoasa primire.

„La mulți ani sănătoși și binecuvântați” și mai așteptăm asemenea întâlniri! Câteva imagini din acest eveniment vor aprofunda cele relatate. Doamne ajută, tuturor!

Felicia GRIGORAȘ,
Negostina

Ziua Culturală Interetnică, la Giarmata și Remetea Mică

În luna iulie, ucrainenii din Banat, și nu numai s-au reunit la două dintre manifestările culturale, organizate de către Filiala Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România, în localitățile Giarmata și Remetea Mică. La ambele evenimente, au fost prezente numeroase grupuri artistice venite nu doar din Timiș, ci și din județele Caraș-Severin și Maramureș. Astfel, în prima zi, la data de 9 iulie, în deschidere, au luat cuvântul: viceprimarul comunei Giarmata, Alexandru Sorin Bronț, consilierul local, Luca Bota, și președintele Filialei UUR Timiș, Gheorghe Hleba.

„Festivalul din localitatea Giarmata se află la a II-a ediție și consider că a fost un eveniment foarte reușit. Alături de noi, au venit ansamblurile artistice din diferite zone ale Banatului, oficialitățile locale, membrii comitetului Filialei Timiș a UUR și, bineînțeles, am avut și oaspeți din județul Maramureș, comuna Bocicoiu Mare”, a susținut Gheorghe Hleba, președintele UUR Timiș.

Pe scena Căminului Cultural din Giarmata, și-au dat concursul: „Huțulii din Banat”, grupul vocal „Cervona Kalyna” din Lugoj, elevii din Darova, după care a urmat cea mai tânără trupă de dans, înființată de curând în județul nostru, „Veselni Ditociky” din Știuca, grupul „Trio Hrin” din Remetea Mică și ansamblul românesc din Giarmata, „Sânziene Bănățene”. Invitații acestui eveniment au fost membrii corului „Cervona Ruja” din localitatea Bocicoiu Mare, care ne-au încântat cu tradiționalele melodii, culese din zona de nord a țării, de lângă granița cu Ucraina.

Sărbătorile dedicate „Zilei Culturale Interetnice” au continuat și la Remetea Mică. Cea de-a XV-a ediție a festivalului a debutat cu parada portului popular ucrainean, iar oaspeții au fost întâmpinați cu tradiționalul colac și sare. La acest

eveniment, au participat, alături de etnicii noștri, primarul comunei Mașloc, Ionel Lupu, inspectorul școlar de limba ucraineană de la Inspectoratul Școlar Județean Timiș, Maria Szabo Condrei, Ioan Recalo, membru în Consiliul (Rada) UUR, președintele Filialei UUR Timiș, Gheorghe Hleba, consilierul Sorin Șpilca și un grup de refugiați din calea războiului, stabiliți în orașul Timișoara, care, în deschiderea manifestării, au

interpretat Imnul Ucrainei. De la manifestare, nu a lipsit: președintele Uniunii Ucrainenilor din România, deputat Nicolae Miroslov Petrețchi, împreună cu soția, profesoara Larisa Petrețchi.

„Am fost plăcut impresionat de faptul că ucrainenii din diferite localități, acolo unde trăiesc compact etnicii noștri, au fost prezenți în număr foarte mare. De asemenea, au participat și numeroase oficialități din localitățile învecinate, ceea ce demonstrează că există respect și o bună colaborare între ucraineni și comunitatea care aparține majorității, fapt pentru care, pe această cale, îi felicit pe organizatori. Însă cel mai important aspect este prezența tinerilor care au fost alături de noi, deoarece ei reprezintă viitorul”, a declarat președintele Uniunii Ucrainenilor din România, deputat Nicolae Miroslov Petrețchi.

La Remetea Mică, dansul și voia bună au fost asigurate de cei 163 de artiști sosiți din localitățile: Giarmata, Cliciova, Bethausen, Știuca, Lugoj, Sălbăgelu Nou, județul Caraș-Severin și Bocicoiu Mare, Maramureș. De menționat este faptul că, în această localitate, etnicii ucraineni s-au stabilit începând cu anii 1970, au venit din nordul a țării și au format o frumoasă comunitate care și la ora actuală își păstrează cu sfințenie obiceiurile, tradițiile și, nu în ultimul rând, limba maternă.

Mihaela BUMBUC

Tabăra de vară a Uniunii Ucrainenilor din România

Indiferent de vârstă, sezonul de vară aduce cu sine elevilor prilejul și bucuria de a pleca în excursii sau tabere, ele oglindind, în fond, dreptul fundamental al copiilor la recreere, mai ales după un an școlar încărcat. Aceste „ieșiri” din mediul obișnuit al copiilor reprezintă oportunități de socializare într-o ambianță diferită care va fi, pentru cei mici, o nouă confruntare cu viața adevărată.

Atunci când vorbim despre taberele de vară ale Uniunii Ucrainenilor din România, facem referire la frumoase experiențe educative și entuziasman-te, un prilej minunat de a petrece o parte din vacanță. Influența și importanța acestora în procesul de dezvoltare al copilului sunt uriașe, motiv pentru care susținem participarea la astfel de ieșiri încă de la cele mai fragede vârste.

În condițiile unui plan de activități bine structurat, taberele de vară nu constituie doar un bun prilej de distracție, ci și un impuls în deprinderea abilităților utile pentru viața de viitor adult. Astfel, unul dintre cele mai importante elemente în acest proces este expunerea la diversitate, care, împreună cu capacitatea de a-i accepta pe cei din jur, învață copiii că lumea este un loc mare, în care conviețuiesc o mulțime de oameni diferiți. Tabăra întrunește copii din medii diferite, cu dorințe și obiceiuri diverse, impunând expunerea la o astfel de diversitate, prin intermediul căreia cei mici pot să deprindă o mai bună înțelegere a mediului înconjurător.

Trăind în colectivitate, după un program mai mult sau mai puțin strict, fără influența directă a părinților în luarea deciziilor, copilul își va dezvolta simțul autoresponsabilității. Acesta, prin independența pe care o dobândește, învață să aibă

singur grijă de propria persoană, crescându-și, în același timp, încrederea de sine. Deconectarea de părinți în timpul taberei, indiferent dacă vorbim de o perioadă mai lungă sau mai scurtă de timp, implementează mai multe tipuri de aspecte pozitive în dezvoltarea psiho-socială a copiilor.

Un număr considerabil de acțiuni ale Uniunii Ucrainenilor din România își pun accentul asupra îmbunătățirii actului educațional, acesta asigurând, în paralel, atât continuitatea limbii, culturii și tradiției ucrainene, cât și buna formare a copiilor ucraineni, în vederea integrării lor în societatea modernă. Participarea acestora în taberele, excursiile și la evenimentele organizate de UUR reprezintă un factor important în parcurgerea etapelor necesare construirii adultului de mâine responsabil și independent, cei mici dispunând de medii organizate, supravegheate și sigure, în care pot să-și satisfacă nevoia de socializare neper-turbată și de activitate fizică.

La inițiativa președintelui UUR, deputat Nicolae Miroslov Petrețchi, sediul central al Uniunii Ucrainenilor din România a organizat o tabără gratuită de vară pentru 281 de copii și 31 de cadre didactice care au participat la Olimpiada Națională de Limbă și Literatură Ucraineană Maternă și la Concursul de recitare a poeziei ucrainene din județele Arad, Botoșani, Caraș-Severin, Maramureș, Satu Mare, Suceava, Timiș și Tulcea. Totodată, la desfășurarea activităților din cadrul taberei de vară au luat parte 31 de refugiați ucraineni.

Tabăra de vară s-a desfășurat în perioada 18-27 iulie 2022, în stațiunea Jupiter, județul Constanța, în trei serii: 18-21 iulie, 21-24 iulie și 24-27 iulie. Pentru buna organizare și desfășurare a taberei și-au oferit ajutorul trei tineri: Ciprian Lușcan, Fa-

bian Popovici și Cristian Semeniuc, toți din județul Maramureș.

Pe parcursul celor trei zile, copiii și adulții au avut marea ocazie să descopere noi peisaje naturale și antropice, să se bucure de litoralul românesc, să participe la activități educative și recreative care stimulează dorința de cunoaștere, formarea unor legături interpersonale, precum și să viziteze două locații inedite:

- Complexul Muzeal de Științe ale Naturii din Constanța, un reper important în peisajul cultural și științific al municipiului, în cadrul căruia copiii au putut vizita atât Microrezervația de 12 hectare, care reunește, într-un cadru natural deosebit, 86 de specii cu un efectiv de peste 460 de exemplare de avifaună acvatică (pelicani, lebede, rațe și găște sălbatice), avifaună terestră (păuni, fazani) și mamifere (mufloni, cerbi lopătari, căpriori), care se regăsesc în Rezervația Biosferei Delta Dunării și Rezervația Negureni, cât și principala atracție a Complexului, și anume Delfinariul din Constanța, ce constituie prima formă muzeistică de acest gen din țară, în al cărui amfiteatru cu piscină și bazin acoperit se organizează demonstrații cu delfini și lei de mare, un deliciu vizual pentru toate vârstele;

- Hipodromul Mangalia, unde copiii au admirat „Povestea calului”, un spectacol realizat ca omagiu acestui animal nobil.

Într-o lume dominată și plină de tehnologie, telefoane mobile și calculatoare, activitățile organizate de Uniunea Ucrainenilor din România reprezintă prilejul perfect pentru a-i face pe cei mici să se desprindă de această lume tehnologizată, să se bucure cu adevărat de frumoasa perioadă a copilăriei și să redescopere momentele ludice specifice vârstei.

Stima crescută de sine, identitatea bine dezvoltată, independența pe toate planurile, precum și interactivitatea socială sunt câteva dintre abilitățile pe care le dobândește copiii, ca rezultat al efortului depus de Uniunea Ucrainenilor din România de a organiza astfel de evenimente, de a menține interesul crescut al copiilor față de școală, dar și de a contribui la etapele formării unor viitori adulți responsabili.

Fabian POPOVICI

Din pagină în tavă – obiceiuri și tradiții culinare din Banatul multietnic

De „Ziua Județului Timiș”, etniile bănățene au pregătit bunătăți specifice gastronomiei tradiționale, aparținătoare minorităților din zona de vest a țării. Manifestarea dedicată acestei sărbători a avut loc în data de 28 iulie, la Biblioteca Județeană din Timișoara, unde reprezentanții aromânilor, bulgarilor, evreilor, germanilor, maghiarilor, românilor, sârbilor, romilor și, nu în ultimul rând, ai ucrainenilor au prezentat spre degustare diverse preparate culinare. Astfel, humentașe evreiești, prânzul cosașului, pită di viardă, sarmale, plăcintă cu mărar, prăjitura ucraineană, medeanec sau prescanți au făcut deliciul expoziției.

Alături de membrii comitetului Filialei Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România a făcut parte și un grup de refugiați din calea războiului din Ucraina, care nu doar că au pregătit împreună cu gospodinele noastre kartopleanyky (картопляники) sau pelmeni (пельмени), ci au interpretat și câteva melodii în limba maternă.

„Ne bucurăm că am fost invitați la acest eveniment, la care participă minoritățile din acest colț de țară. Noi ne-am refugiat din calea războiului în orașul Timișoara, iar acum facem parte din comu-

nitătea ucraineană și împreună am gătit preparate tradiționale care au fost foarte apreciate de toată lumea”, a declarat Ana din Kiev.

Totodată, la această expoziție culinară au fost lansate: „Bunătăți ostoite în soba mare – tradiții culinare” și „Tradiții gastronomice ostoite în soba mare – prăjituri”, semnate de Mioara Dorina Pisat și Adela Popa Marincu.

„Sunt niște cărți la care țin foarte mult, pentru că acestea cuprind aproape tot ceea ce înseamnă Banatul de câmpie. În primul volum, am descris aluaturile, începând de la pâinea cea sfințită până la cel mai simplu produs

tradițional, iar, mai apoi, am făcut un CD, în care am prezentat toate locurile frumoase din această zonă. De asemenea, am dedicat un capitol etniilor și tradițiilor gastronomice, pe care aceștia le-au păstrat și le transmit generațiilor viitoare. În capitolul dedicat ucrainenilor, din primul volum, este descrisă o nuntă tradițională, care începea de sâmbătă și se termina marțea dimineața. Astfel, sâmbăta, soacra mare deschidea nunta și, tot în aceeași zi, se împleteau florile de pus în piept la miri, iar nuntașii erau serviți cu papricaș din carne de porc și prăjitură”, a precizat Mioara Dorina Pisat.

În cadrul expoziției „Din pagină în tavă – obiceiuri și tradiții culinare din Banatul multietnic”, organizatorii au oferit și diplome de merit pentru promovarea tradițiilor, iar rețetele prezentate vor fi adunate într-o broșură care urmează să fie lansată la data de 18 decembrie 2022, cu ocazia Zilei Minorităților Naționale din România.

Mihaela BUMBUC

Aniversarea scriitorului Corneliu Irod - 85

Unul dintre cei mai importanți scriitori ucraineni din România, părintele Corneliu Irod, prozator, poet și traducător, a împlinit venerabila vârstă de 85 de ani, prilej de admirație și recunoștință din partea tuturor celor care au onoarea să se bucure de vocația și tovarășia domniei sale.

Comitetul Comisiei pentru probleme de cultură a Uniunii Ucrainenilor din România a organizat, la 29 august, o reuniune culturală dedicată sărbătoririi scriitorului, iar președintele UUR, deputatul Nicolae Miroslov Petrețchi, i-a înmănat, cu deferență, o diplomă aniversară.

Alături de Corneliu Irod au ținut să fie prezenți prim-vicepreședintele UUR Bogdan Moisei, redactorul-șef al revistei scriitorilor ucraineni din România „Naș holos”, Irina Moisei, preotul paroh al Bisericii „Sfinții Arhangheli”, Ștefan Stanciu, scriitorul Dan Claudiu Tănăsescu, jurnalistul și poetul Ion Andreiță și președintele Comisiei pentru Cultură a UUR, scriitorul Mihai Traista.

În cadrul evenimentului, au fost prezentate comunicări legate de viața și opera scriitorului și s-au citit fragmente din scrierile sale. Corneliu Irod le-a mulțumit emoționat celor prezenți, iar Ansamblul artistic „Edelweiss” („Floare de colț”) al Filialei București a UUR a oferit un spectacol în cinstea scriitorului sărbătorit.

Părintele Corneliu Irod, membru al Uniunii Scriitorilor din România (1968), al Uniunii Naționale a Scriitorilor din Ucraina (Kiev, 1990), al PEN Clubului ucrainean și membru fondator al Uniunii Ucrainenilor din România, s-a născut la data de 24 august 1937, în comuna Măriței, județul Suceava, într-o familie de intelectuali: tatăl, Niculai Irod, ofițer de armată, mort pe front (1910-1944), mama, Lidia, învățătoare (1918-2009).

După terminarea școlii primare și elementare (1945-1952) din localitatea Măriței, județul Suceava (clasa a II-a, la Rășinari, județul Sibiu, trimis prin CARS), urmează Liceul Teoretic Ucrainean din Siret, județul Suceava (1952-1955), Facultatea de Filologie de cinci ani a Universității București (pe atunci, „C. I. Parhon”), Secția de limbi și literaturi slave, Specialitatea limba și literatura ucraineană, secundar română (1955-1960) și Institutul Teologic de Grad Universitar din București (1972-1974).

Corneliu Irod a fost corector și redactor de manuale școlare și cursuri universitare la Editura Didactică și Pedagogică a Ministerului Învățământului (1960-1966), metodist principal la Universitatea Populară București (1966-1968), inspector în Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă (1968-1972).

Începând cu 1 ianuarie 1976, până la 1 noiembrie 1977, a fost preot paroh la Biserica Șerbănești, orașul Pucioasa, județul Dâmbovița, pe urmă, a fost preot paroh la Lămotești, comuna Gălbinași, județul Călărași (1977-2011) și protoieru al Protoieriei Oltenița, județul Călărași (1990-2005). În acest timp a fost ridicat la rang de Iconom Stavrofor și a fost distins cu Crucea Patriarhală, cea mai înaltă distincție acordată de Patriarhia Română, fiind conferită de patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. În prezent, este redactor la „Ecouri ucrainene”, revistă

literar-culturală a Uniunii Ucrainenilor din România.

Corneliu Irod a debutat, în anul 1957, cu proză scurtă, în ziarul ucrainean din București „Novyi vik”; pe urmă, a publicat trei povestiri în volumul colectiv *Serpen (August)*, Editura pentru literatură, București, 1964; un ciclu de 24 de poezii, în volumul colectiv *Lirychni struny (Strune lirice)*, Editura pentru literatură, București, 1968; șapte povestiri, în volumul colectiv *Nași vesny (Primăverile noastre)*, Editura Kriterion, București, 1972; trei reportaje literare, în volumul colectiv *Pro zemliu i hlib (Despre*

pământ și pâine), Editura Kriterion, București, 1972. În anul 1973, publică un volum de versuri, *Vecirnea molytva (Rugă de seară)*, la Editura Kriterion, București, iar, în anul 1974, publică volumul de povestiri *Svitlotin (Clarobscur)*, Editura Kriterion, București, 1974. În anul 1975, vede lumina tiparului volumul *Balada locului, poezie ucraineană din România*, tradus din limba ucraineană de Stelian Gruia, prefata Ion Horea, Editura Kriterion, București, în care apar 10 poezii semnate de Corneliu Irod, iar, în anul 1982, apare volumul colectiv *Subiect pentru o nuvelă. Prozatori ucraineni din România*, tradus de Eugen Mihaiciuc, Editura Kriterion, București, în care apar trei povestiri semnate de Corneliu Irod. În anul 1975, publică romanul *Peredoden (Ajunul)*, ediția I, Editura Kriterion, București. Urmează romanul *Ranok (Dimineața)*, Editura Kriterion, București (1984); *Sonțe v oceah (Cu soarele-n ochi)*, Editura Kriterion, București, (1988); *Bilyi roial (Pianul alb)*, schițe, povestiri, nuvele, Editura Kriterion, București (1990), volum pentru care a primit Premiul Uniunii Scriitorilor din România; *Peredoden (Ajunul)*, ediția a II-a, Editura Mustang, București (1998); *Sărbătoarea*, roman, vol. I, *Ajunul*, Editura Examene, București (2002); *Sărbătoarea*, roman, vol. II, *Dimineața*, Editura Examene, București (2002); *Sărbătoarea*, roman, vol. III, *Cu soarele-n ochi*, Editura Examene, București (2002); *Vid uciora do zavtra (De ieri până mâine)*, proză scurtă, Editura RCR Editorial, București (2014); *Chixuri*, volum de proză, Editura RCR Editorial, București (2015); *Oglinda*, volum de proză, Editura RCR Editorial, București (2018); *Tetralogia Sărbătoarea* (în limba ucraineană), vol. I-IV, Editura RCR Editorial, București (2021). În anul 2009, a apărut antologia de proză *Prosvit (Iluminare)*, editată de Mykola Korsiuk (vol. I-II), la Editura RCR Editorial, București, care conține trei povestiri semnate de Corneliu Irod. Merită amintit faptul că la Editura RCR Editorial se află în curs de

apariție volumul de proză *Alte chixuri* și *Tetralogia Sărbătoarea* (în limba română), vol. I-IV.

În cinstea aniversării a 200 de ani de la nașterea lui Taras Șevcenko, Corneliu Irod a reeditat împreună cu Iryna Moisei ediția princeps a *Cobzarului* (cu reintroducerea părților cenzurate de editorii țariști și sovietici), Editura RCR Editorial (2014).

Corneliu Irod este și unul dintre cei mai buni traducători din limba ucraineană în limba română, lui îi aparțin traducările: *Pescărușul*, roman de Iuri Zbanațkyi (traducere în colaborare cu Claudia Millian Minulescu), Editura Tineretului, București (1962); *Comoara din fântâna lupului*, roman de Larisa Pysmenna, Editura Tineretului, București (1968); *Žborul Merișorului spre Lună* de V. Rosin (literatură pentru copii), Editura Tineretului, București (1969); *Pe vremea când animalele vorbeau*, povești de Ivan Franko, Editura RCR Editorial (2008); *Viața lui Taras Șevcenko* de Pavlo Zaițev, volumul I-II, Editura RCR Print (2013); *Vulpoiul Mykyta*, basm în versuri (514 strofe a șase versuri) de Ivan Franko (cu prilejul a 160 de ani de la naștere și 100 de la moartea clasicului literaturii ucrainene), Editura RCR Editorial, București (2016); *Jurnal* de Taras Șevcenko, Editura RCR Editorial, București (2017); *Povestiri* de Hryhir Tiutiunnyk, Editura RCR Editorial, București (2017); *Povestiri* de Vasili Șukșin (560 pag., trad. din limba rusă), Editura Mantaua lui Gogol (2019), unele (vreo 10) au apărut în revista „Luceafărul” între anii 1999-2007; trei nuvele de Halyna Tarasiuk (*Singur pe centură*, *Zbor cu Serafima*, *Sofia cea nemaipomenită*), din volumul *Dama ultimului cavalier*, Editura RCR Editorial, București (2019); *Această Șocantă Europă de Est*. Corneliu Irod a tradus și pentru *Antologia de proză ucraineană contemporană* (dintre cei antologați, acesta a tradus proze ale următorilor: Maryna Varyci, Iuri Vynnyciuk, Oleksandr Denysenko, Myroslav Docineț, Svitlana Ieremenko, Maryna Ieșcenko, Oleksandr Jovna) – volum în curs de apariție, editor Uniunea Scriitorilor din România, la care se adugă 50 de povești ucrainene, în curs de apariție. Totodată, a tradus în limba ucraineană scrieri ale unor scriitori români (Ion Creangă, Gheorghe Tomozei, Gheorghe Pituț, Teodor Pîcă, Mircea Micu, Ion Băieșu, Fănuș Neagu, Mircea Sintimbreanu, Ignatie Grecu, Mircea Dinescu, Ion Andreiță, Nicolae Dan Frunteletă), majoritatea publicate în revista literară ucraineană „Naș holos”.

La data de 15 mai 2017, în cadrul Salonului Național de Literatură și Artă „Rotonda Plopilor Aprinși”, a fost premiat, pentru traducere, cu trofeul „Cerurile Oltului”.

Corneliu Irod este căsătorit cu Genoveva, medic veterinar (născută Mocanu, la Iași, în ziua de 13 septembrie 1942) și are o fiică (născută în 1977), conferențiar universitar dr., care predă literatura germană la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Universitatea București; în perioada 2016-2017, bursieră NEC; în anul universitar 2021-2022, a predat concomitent (on-line) și la Universitatea din Jena (Germania).

La mulți ani, multă sănătate și noi realizări pe tărâmul literaturii!

Stepan K. D. TRAISTA

Respect domnului profesor Ivan Liber - 90

Am aflat cu bucurie că anul acesta domnul profesor Ivan Liber a împlinit venerabila vârstă de 90 ani. Este un OM cunoscut de foarte mulți ucraineni, și nu numai, care a fost dedicat trup și suflet profesiei alese, iar pentru ucraineni a fost mereu un exemplu viu, mai ales prin cântecele compuse și interpretate pe diverse scene ale lumii, prin grupurile vocale pe care le-a format și condus, obținând multe recompense, diplome și aplauze puternice.

Pe domnul profesor Ivan Liber l-am cunoscut, pentru prima oară, la un festival care a avut loc, la Negostina, cu ceva vreme în urmă, când a participat cu un grup vocal, interpretând cântece ucrainene din Banat, unde trăiesc în armonie și mulți ucraineni.

Apoi, în vara anului 2017, am primit o invitație din partea domnului profesor Ivan Liber, președintele Organizației județene Carăș Severin, și cu mare bucurie am onorat-o, pentru care îi mulțumim din suflet de ucrainean. Astfel, pentru prima dată,

am făcut o frumoasă excursie în Banat, la Copăcele, unde s-a desfășurat un extraordinar și interesant festival, intitulat „Migrația ucrainenilor din Zakarpattia în Banat”. Traseul de la Negostina, județul Suceava, până în Banat a fost foarte lung, dar pe placul nostru. Ucrainenii sunt foarte buni

creștini, fiind convinși că numai bunul Dumnezeu îi ajută în toate. De aceea, în drumul nostru, am poposit la câteva biserici și mănăstiri, pentru a-I mulțumi și a ne ruga lui Dumnezeu că ne-a oferit această ocazie și ca toți ucrainenii să trăiască în pace, în înțelegere și armonie, căci așa este frumos și bine. Am fost întâmpinați cu multă bucurie, cu pâine și sare, așa cum este obiceiul din străbuni, și cu cântecul specific de întâmpinare a oaspeților, în limba ucraineană: „Zelene jyto, zelene”. Am vizitat muzeul satului, am cutreierat orașul Caransebeș, unde am fost cazați, am socializat cu oamenii care vorbesc dialectul specific satului nostru, am cântat până la miezul nopții foarte multe cântece ucrainene. Această deplasare va rămâne pentru noi ca un balsam care ne-a uns sufletele și inima.

Tot respectul și prețuirea noastră, a grupului vocal ucrainean „Vocile Negostinei”, pentru domnul profesor Ivan Liber, care va rămâne mereu un mare lider al ucrainenilor.

La mulți și sănătoși ani, domnule profesor Ivan Liber!

Felicia GRIGORAȘ

Jurnalul Școlii de Vară de la Bălcăuți

Luni, 8 august 2022

În perioada 8-12 august a.c., Școala Gimnazială Bălcăuți a găzduit cea de-a IV-a ediție a *Școlii de Vară* pentru copiii de etnie ucraineană din județul Suceava. Organizatorii acțiunii au fost UUR – Filiala Suceava, Consiliul Județean Suceava, IȘJ Suceava, Primăria și Consiliul Local al comunei Bălcăuți, iar partenerul – Școala Gimnazială Bălcăuți.

La deschiderea *Școlii de Vară*, au fost prezenți Nicolae Miroslav Petrețchi – deputat al minorității ucrainene în Parlamentul României, Ilie Sauciuc – președintele Filialei Suceava a UUR și inspector în cadrul IȘJ Suceava, Petru Tănase – secretar general al Consiliului Județean Suceava, Anca Lăzăreanu – consilier superior la Serviciul diasporă și parteneriate externe în cadrul Consiliului Județean Suceava, Vasile Șoiman – primarul comunei Bălcăuți, Iulian Petru Chideșa – viceprimarul comunei Bălcăuți, Mihaela Pintrijel – directorul Școlii Gimnaziale Bălcăuți, cadre didactice din Bălcăuți și Cernăuți.

Au pornit în această aventură educațională peste 100 de copii de la cele trei școli din comună, activitățile de învățare și de recreere fiind coordonate de doamna director Mihaela Pintrijel. Profesorii implicați în activitate au fost: Anca Știubianu, Cristina Chideșa, Rodica Șoiman, Narcisa Cîrstea, Lidia Dascaluic, Alina Frăseneiuc, Daniela Pășlea, Ramona Frăseneiuc și Lăcrămioara Grigoriuc.

„De ce Bălcăuțiul?”. La această întrebare a dat răspunsul domnul Ilie Sauciuc, președintele Filialei Suceava a UUR și inspector în cadrul IȘJ Suceava: „Pentru că am zis că dacă un lucru merge bine nu are rost să-l schimbăm; pentru că aici a început și aici am constatat că are o bună desfășurare. Și mai am un motiv în plus: pentru faptul că este comunitatea cu cel mai mare număr de etnici ucraineni din județul Suceava și este școala gimnazială care are cele mai frumoase rezultate la activitățile pe care le desfășoară UUR

în România sau la activitățile de competență; este școala de la care avem în fiecare an cel puțin doi premianți și aici îi felicit pe elevii premianți, dar și pe profesorii de limba ucraineană care i-au pregătit”.

Domnul deputat Nicolae Miroslav Petrețchi a ținut să-i felicite pe toți cei prezenți „cu ocazia acestui important eveniment pentru comunitatea din Bălcăuți. Mă bucur deoarece pot să observ că acest eveniment devine deja unul tradițional. După cum probabil cunoașteți, noi am înțeles că tinerii, elevii sunt viitorul nostru; tocmai de aceea am susținut și susținem organizarea unor astfel de evenimente. Și zilele trecute am organizat, la mare, o tabără pentru elevii care au obținut rezultate deosebite la olimpiadă, concursuri. Au fost prezenți 300 de elevi din toate colțurile țării. Mă bucur să vă văd într-un număr atât de mare aici, într-o zi așa de frumoasă, plăcută de vară și sunt ferm convins că în astfel de zile se leagă prietenii care nu se uită niciodată. De asemenea, sunt ferm convins că veți învăța multe de la cadrele didactice, de la mentorii voștri”.

Domnul deputat a adresat și cuvinte de mulțumire partenerilor implicați în organizarea *Școlii de Vară*: „Și nu pot să nu mulțumesc școlii din Bălcăuți, doamnei director, Consiliului Județean Suceava care, de fiecare dată, sprijină astfel de acțiuni. Vreau să asigur Consiliul Județean de faptul că vă dăm ca un exemplu de bune practici și în celelalte județe și ne mândrim cu parteneriatele pe care le organizăm cu instituția dumneavoastră. Nu în ultimul rând, adresez mulțumiri

Consiliului Local care, mereu, sprijină comunitatea ucraineană, UUR și ne este alături în toate momentele, nu doar în cele, să spunem așa, mai fericite, ci și în perioadele mai dificile. Ca urmare a invaziei Federației Ruse în Ucraina, Consiliul Județean, Primăria și Școala Gimnazială din Bălcăuți au fost alături de UUR și au sprijinit poporul ucrainean”.

Petru Tănase – secretar general al Consiliului Județean Suceava a subliniat faptul că: „proiectul de astăzi se încadrează în activitățile Consiliului Județean de sprijinire a minorităților din județul Suceava. Vreau să mulțumesc partenerilor noștri în acest proiect, fără de care nu eram astăzi aici. Mă bucur să văd că sunteți atât de mulți. Sper că vă veți simți bine în aceste cinci zile și veți lega prietenii noi, prietenii care să ducă mai departe spiritul acesta de astăzi”.

Ascultând cuvintele roșite de oficialități atât în limba română, cât și în limba ucraineană, doamna director al Școlii Gimnaziale Bălcăuți, Mihaela Pintrijel, a afirmat: „...ce frumos este un om care vorbește mai multe limbi. Am citit odată un lucru foarte frumos: *cu cât cunoaștem mai multe limbi, cu atât mai multe ferestre avem deschise către lume*”.

După terminarea festivității de deschidere a *Școlii de Vară*, elevii de gimnaziu au pornit-o pe cărările bunătății în cadrul activității *Limba ucraineană, izvor de dragoste de țară*. Scenariul didactic s-a desfășurat pornind de la textul „E greu să fii om” de Vasyl Suhomlynskyi. Activitatea a fost susținută bilingv. Elevii ciclului primar și preșcolarii au lucrat pe texte specifice vârstei lor.

Activitățile de învățare din cadrul acestei teme au fost concepute dintr-o *perspectivă comunicativă*, în sensul că învățarea *elementelor de lexic și de gramatică* a fost permanent subordonată unor scopuri interacționale. Cu alte cuvinte, cadrele didactice nu au făcut din cunoștințele teoretice de gramatică și de vocabular un scop în sine, ci au pus accentul pe capacitatea copiilor de a se exprima în situații concrete de comunicare. Totodată, elevii au fost ajutați să exerseze *principalele acte de vorbire* (a formula scuze, mulțumiri, felicitări, complimente, a da un sfat, a exprima o emoție etc.) și au fost familiarizați cu *stilul cultural de a vorbi al ucrainenilor*. În conformitate cu Pașaportul Lingvistic European, activitățile *Școlii de Vară* au vizat formarea celor patru competențe fundamentale: *înțelegerea discursului oral, comunicarea orală, înțelegerea textului scris, comunicarea scrisă*.

Marti, 9 august 2022

În cea de-a doua zi a *Școlii de Vară*, elevii au pășit pe cărările frumosului în cadrul activității

Ucraina din sufletul copiilor. Atelierele de lucru s-au desfășurat sub semnul creativității, care, după cum știm, este un proces de învățare aparte, în care copiii au posibilitatea să își descopere pasiunile, să ia decizii și să se exprime liber. Tocmai de aceea, fiecare elev și-a ales activitatea preferată: desen, teatru, pictură, muzică, lucru manual. Elevii s-au familiarizat și cu tehnica de lucru quilling. Din fotografiile care însoțesc articolul de față, veți putea observa că aceste activități le-au stimulat din plin imaginația elevilor.

Miercuri, 10 august 2022

Din motive obiective, au apărut modificări în calendarul activităților propuse. Preșcolarii și elevii ciclului primar de la Școala Gimnazială Bălcăuți au plecat în excursie. De dimineață, au pornit-o *Pe drumuri de suflet*, vizitând Muzeul Național al Bucovinei, Muzeul de Științe ale Naturii, Cetatea de Scaun a Sucevei, Muzeul Satului Bucovinean. Gimnaziștii au lucrat după preferințe. Unii și-au definitivat lucrările începute marți, alții au făcut altele, cu același patos ca și în ziua anterioară. Majoritatea băieților și câteva fete au preferat activitățile sportive.

Joi, 11 august 2022

În cea de-a patra zi, elevii de gimnaziu au plecat în excursie, vizitând aceleași obiective turistice ca și colegii lor cu o zi înainte. Cei mici au participat la ateliere de teatru, au realizat măști înfățișând personajele cu care s-au întâlnit în cadrul activităților la care au participat. De asemenea, au realizat și un panou cu inimi calde și suflete pline de gânduri bune pentru Ucraina...

Vineri, 12 august 2022

În ultima zi a *Școlii de Vară* elevii au pregătit un scurt program artistic constând în dramatizarea bilingvă a textului „E greu să fii om” de Vasyl Suhomlynskyi și a poveștii „Ridichea”. Totodată, au interpretat diverse cântece vesele în limba ucraineană.

La festivitatea de închidere, au fost prezenți Ilie Sauciuc, președintele Filialei Suceava a UUR și inspector în cadrul IȘJ Suceava, Vasile Șoiman, primarul comunei Bălcăuți, Iulian Petru Chideșa, viceprimarul comunei Bălcăuți, Mihaela Pintrijel, directorul Școlii Gimnaziale Bălcăuți, cadre didactice din Bălcăuți și Cernăuți.

Elevii și cadrele didactice participante la activitate au primit diplome din partea UUR. Domnul inspector Ilie Sauciuc i-a informat pe cei prezenți că „...toate activitățile desfășurate în cadrul acestei săptămâni au fost postate pe Facebook, eu le-am dat distribuie în rândul comunității ucrainene din România și colegii voștri din țară s-au întrebat de ce nu se face așa ceva și la ei. Ca atare au apreciat munca voastră. Cum am promis și anul trecut, o fac și anul acesta, asigurându-vă că următoarea ediție va fi organizată tot la Bălcăuți și sperăm ca numărul elevilor participanți să crească cum s-a întâmplat și anul acesta comparativ cu anul trecut. De asemenea, vreau să comu-

(Continuare la pagina 16)

Lăcrămioara GRIGORCIUC

Campionatul Mondial de Fotbal al Diasporei Ucrainene – ediția a X-a

Una dintre cele mai importante activități din viața omului, indiferent de gen, vârstă, statut social, stare de sănătate sau activitate profesională, este sportul. Prin gama variată de beneficii pe care le aduce asupra sănătății umane, practicarea sportului este propice pentru dezvoltarea și întreținerea corectă a organismului, ameliorându-i sănătatea atât sub aspect fizic, cât și psihologic.

Pornind de la expresia latină „mens sana in corpore sano” (în traducere: „o minte sănătoasă într-un corp sănătos”), putem aprofunda și înțelege importanța exercițiului fizic asupra bunăstării mentale și psihologice a omului. Vorbim astfel despre persoanele care, prin practicarea constantă, echilibrată și organizată a unui sport, devin vizibil mult mai sociabile, comunicative și responsabile ori își îmbunătățesc considerabil capacitatea de a procesa și identifica soluții eficiente în intervale de timp extrem de scurte, ca urmare a nevoii de acțiune imediate în cadrul activităților fizice competitive. Mai mult, sportul reprezintă un element important în combaterea stresului, anxietății și depresiei, crescând coeficientul de inteligență prin dinamica pe care o aduce vieții.

Pe parcursul existenței noastre, ne întâlnim cu oameni, grupuri și medii noi diferite. Astfel, prin fiecare schimbare efectuată, suntem nevoiți să ne integrăm, iar sportul reprezintă cel mai bun prilej de a sparge barierele acestei integrări, căci aduce cu el numeroase avantaje, printre care: diminuarea rușinii de a vorbi în fața altor oameni noi sau necunoscuți, deschiderea de a lega noi prietenii, creșterea nivelului de popularitate și îmbunătățirea stabilității emoționale, toate acestea ajutându-ne să relaționăm cu ușurință.

Data fiind deschiderea pe care o are UUR atât în organizarea de evenimente cultural-sportive ce îi au în prim-plan pe etnicii ucraineni, cât și în consolidarea, în același timp, a raporturilor de colaborare dintre România și Ucraina, modul de valorificare al sportului ca principal element al unei vieți sănătoase, precum și dorința de a îmbunătăți activitatea fizică a etnicilor ucraineni, împreună cu relațiile dintre aceștia, Uniunea Ucrainenilor din România a finalizat desfășurarea unui eveniment de mare amploare, și anume a X-a ediție a Campionatului Mondial de Fotbal al Diasporei Ucrainene.

Acest campionat mondial a fost organizat, până la momentul actual, în fiecare an, pe teritoriul Ucrainei. Dar, luând în considerare agresiunea militară a Rusiei împotriva Ucrainei, prezența evenimentului nu a putut evolua pe teritoriul țării vecine, fiind organizat, în premieră, de Uniunea Ucrainenilor din România, în parteneriat cu Federația Română de Fotbal, Ministerul Sportului și Organizația Internațională a Comunităților Ucrainene „FourthWave”, pe teritoriul României, în perioada 24-29 august, la Centrul Național de Fotbal Bufta al FRF.

Festivitatea de deschidere a competiției a avut loc miercuri, 24 august, când ucrainenii din toată lumea au sărbătorit Ziua Independenței Ucrainei și la care au luat parte președintele Uniunii Ucrainenilor din România, deputat Nicolae Miroslav Petrețchi, noul ambasador al Ucrainei la București, Excelența sa Ihor Prokopciuk, secretarii de stat în cadrul Ministerului Sportului din România,

Thomas Moldovan și Flavius Sirop, subsecretarul de stat de la același minister, Radu Dumitru Antohi, reprezentanții Federației Române de Fotbal, Florin Șari și Alexandru Căndea, precum și președintele Comitetului de Organizare al Campionatului, Ihor Bokii.

Președintele UUR, deputat Nicolae Miroslav Petrețchi, le-a mulțumit participanților și partenerilor care au făcut posibilă organizarea prezentului campionat în România, în timp ce reprezentanții Ministerului Sportului și ai FRF și-au exprimat dorința și disponibilitatea de a susține sportul ucrainean de fiecare dată când va fi nevoie. În compania prezentatorilor Fabian Popovici și Vasile Captaru, deschiderea oficială a ediției aniversare a Campionatului Mondial de Fotbal al Diasporei Ucrainene s-a încheiat cu un minunat program artistic de dansuri populare și cântece ucrainene, susținut de grupurile artistice „Vesna” din Botoșani și „Veselka” din Tulcea.

La competiția fotbalistică de anul acesta, au participat peste 150 de sportivi, opt echipe din patru țări: Israel, Polonia, România și Ungaria.

Duminică, 28 august, după câteva zile consistente de efort depus și energie consumată, au avut loc semifinalele prezentului campionat de fotbal. Ambele meciuri au stabilit echipele calificate în finala competiției prin loviturile de departajare.

Prima semifinală, disputată între echipa Filialei Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România și selecționata diasporei ucrainene din Polonia, Bydgoszcz, s-a încheiat cu scorul de 1-1, în urma loviturilor de departajare echipa ucrainenilor din Timiș câștigând cu 5-4 și calificându-se în finală.

A doua semifinală, disputată între echipa Filialei Maramureș a Uniunii Ucrainenilor din România și selecționata diasporei ucrainene din Israel, FT Phoenix, s-a încheiat cu scorul de 0-0, echipa ucrainenilor din Maramureș câștigând și calificându-se în finală cu scorul de 5-4, tot ca urmare a loviturilor de departajare.

În urma finalei de luni, 29 august, echipa Filialei Maramureș a Uniunii Ucrainenilor din România, câștigătoarea ediției trecute, desfășurată în Irpin, Ucraina, a învins selecționata UUR Timiș cu scorul de 5-0, asigurându-și, pentru al doilea an consecutiv, trofeul câștigător al celei de-a X-a ediții a Campionatului Mondial de Fotbal al Diasporei Ucrainene.

Pe locul al treilea s-au clasat ucrainenii de la FK Diaspora din Bydgoszcz, Polonia, iar pe poziția a patra, formația Israelului, FT Phoenix.

Premiul pentru cel mai bun portar al campionatului a fost câștigat de portarul echipei din Maramureș, Ivan Anișoreac, în timp ce premiile pentru cel mai bun atacant al campionatului și golgheterul campionatului au fost câștigate de jucătorii echipelor din Polonia, Bydgoszcz, respectiv din Israel, FT Phoenix.

În încheierea evenimentului, președintele UUR, deputat Nicolae Miroslav Petrețchi, a mulțumit Federației Române de Fotbal și Ministerului Sportului pentru întreaga susținere acordată nu doar în organizarea acestui campionat fotbalistic, ci și pentru tot sprijinul oferit vecinilor ucraineni încă de la începutul agresiunii militare, din 24 februarie. Totodată, acesta a felicitat echipele participante, susținând că în astfel de competiții există doar învingători, nu și învinși.

Organizarea unui asemenea eveniment important de către Uniunea Ucrainenilor din România aduce plusvaloare comunității ucrainene din România prin angrenarea diferitelor curiozități și asigurarea continuității limbii, culturii, tradițiilor și obiceiurilor ucrainene, UUR având, inclusiv la momentul actual, în planul său de activități anuale, competiții sportive naționale pentru care ucrainenii își exprimă aspirația și disponibilitatea.

Fabian POPOVICI

Jurnalul Școlii de Vară de la Bălcăuți

(Urmare de la pagina 14)

nic că am participat la o întâlnire cu reprezentanții Institutului Bucovina – o asociație care se ocupă și cu sprijinul copiilor refugiați din Ucraina și este foarte posibil ca odată cu începerea anului școlar toți copii pe care-i au ei în grijă să participe la cursurile școlare de la dumneavoastră din

școală, pentru că părinții își doresc ca ai lor copii să meargă la o școală unde se predă limba ucraineană și într-o comunitate unde se vorbește limba ucraineană”.

Doamna director al Școlii Gimnaziale Bălcăuți, Mihaela Pintrijel, a mulțumit organizatorilor și cadrelor didactice care au coordonat activitățile Școlii de Vară. Domnia sa a ținut să evidențieze „în mod deosebit și crucial contribuția și activitatea domnului inspector Ilie Sauciuc. Eu sunt director de patru luni de zile. Primul contact cu domnul inspector l-am avut în cadrul activității de la Jupiter, când profesorii de ucraineană din

toată țara au fost la consfătuiri și alături de ei au fost și directori de la școlile în care se studiază limba ucraineană și vreau să vă spun că am fost uimită, surprinsă de puterea lui de muncă. Am apreciat foarte mult la domnul inspector faptul că știe să pună punctul pe i și să spună ceea ce doare în comunitatea ucraineană, un lucru extraordinar. Este un om care luptă foarte mult pentru tot ceea ce înseamnă comunitatea ucraineană, pentru ce înseamnă spiritul ucrainean. Din cinci zile de activitate, domnul inspector a fost prezent la Bălcăuți în trei dintre ele, ceea ce înseamnă că avem apreciere din partea dumnealui, iar unde este apreciere este și susținere”.

Doamna director a oferit oficialităților prezente la festivitate câte o pânză pictată de către elevi, una dintre ele urmând să ajungă și la domnul deputat Nicolae Miroslav Petrețchi. Impresionat de calitatea lucrărilor realizate de elevi, domnul inspector Ilie Sauciuc a promis că ele vor ajunge să fie jurizate în cadrul concursului „Tinerle talente ucrainene” de anul viitor, la secțiunea „Arte plastice”.

Primarul comunei Bălcăuți, Vasile Șoiman, a apreciat ediția din anul curent a acestei „școli altfel” și speră „într-o colaborare la fel de bună și în viitor”. Iulian Chideș, viceprimarul comunei Bălcăuți, le-a mulțumit tuturor pentru implicare și a concluzionat că „această activitate și-a atins

scopul dacă elevii au venit în fiecare zi în număr atât de mare”.

La final de activitate...

„Școala de vară pentru copiii de etnie ucraineană din județul Suceava” își propune atragerea tinerilor aparținând minorității ucrainene în activități comune menite să promoveze afirmarea identității culturale, ca fundament al dezvoltării viitoare a cetățeanului european.

Scopul proiectului constă în dezvoltarea competențelor lingvistice în limba ucraineană și a abilităților

de intercomunicare culturală.

Consolidarea cunoștințelor de limba ucraineană dobândite în timpul anului școlar se realizează prin activități construite în jurul conceptului de învățare continuă, combinată cu învățarea liberă, prin programe ingenioase și stimulante.

Toți participanții au trăit zilele acestea „într-o lume a frumuseții, a basmului, a muzicii, a desenului, a fanteziei, a creației”, așa cum ar trebui să trăiască toți copiii, conform părerii pedagogului ucrainean Vasyl Suhomlynskyi. Activitățile desfășurate în cadrul Școlii de Vară s-au transformat în plăcute amintiri și vor constitui experiențe de viață care îi vor ajuta pe toți participanții în dezvoltarea lor personală.

Dansul este considerat o formă de artă, prin intermediul căruia ne exprimăm trăirile, sentimentele și comunicăm cu cei din jur fără a folosi cuvinte sau expresii. Aceeași formă de exprimare au ales și cele 50 de ucrainence, refugiate din calea războiului la Timișoara, prin organizarea celui mai inedit flashmob, în Piața Libertății. Ideea a pornit de la Maria Dmytrieva, o refugiată din Ucraina, care obișnuia să danseze în fiecare seară cu soțul ei, atunci când

încă era pace și liniște la Kiev. Ea a ajuns în orașul de pe malul Begăi, unde este în siguranță, dar se gândește mereu la cei dragi pe care i-a lăsat acasă.

„Soțul meu este soldat. E la Kiev, înrolat în armata ucraineană și a rămas acolo, să apere teritoriul Ucrainei. În aceeași situație se află sute de mii de femei care au fost nevoite să plece peste hotare, cu copiii de mână și cu doar câteva lucruri personale. Dorul de țară și de persoana iubită ne-a determinat să organizăm o întrunire scurtă, prin care să ne putem exprima sentimentele și trăirile. Astfel, împreună cu organizațiile locale

și reprezentanții Filialei Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România, a fost posibil acest flashmob, la care au luat parte și timișorenii, care ne-au oferit găzduire, siguranță și un trai mai bun”, a declarat Maria Dmytrieva, din Kiev.

Cu doi copii de mână, Maria Șymanska dansa și, din când în când, își stergea lacrimile. Eva are doar cinci anișori și, împreună cu fratele ei geamăn, fără să pun prea multe întrebări, mi-au explicat de ce tatăl lor nu este lângă ei și de ce au fost nevoiți să plece de acasă: „Știți, monștrii au venit la noi în oraș și au început să împuște pe cine nu s-a ascuns, după care bum, bum și pe urmă avioanele zburau, dar aici este foarte frumos, mama are grijă de noi și toată lumea ne iubește, nu-i așa Arsenii?”.

„Femeile care au participat la această manifestare și-au imaginat că dansează cu soții, cu tații, cu mamele, cu copiii sau cu prietenii care au rămas acasă. Unele dintre ele au plâns, altele și-au strâns copilașii la piept, a fost foarte emoționant, nu doar pentru noi, cei din Ucraina, ci pentru toată lumea care s-a oprit să

ne urmărească”, a declarat Maria Șymanska, tot din Kiev.

Conform Organizației Națiunilor Unite, în jur de 7 milioane de ucraineni și-au părăsit țara, iar, în România, au ajuns aproape un milion de refugiați din Ucraina.

Îmbrăcate în tricouri albe inscripționate pe spate cu numele persoanei dragi și nelipsitul drapel, ucrainencele de dincolo de graniță au valsat preț de câteva minute, singure, dar cu gândul la cineva drag, care a rămas în patria mamă sau poate chiar și-a pierdut viața în acest crunt și nemilos război.

„Nu pot să înțeleg nici până în ziua de astăzi de ce un om nebun a decis că ne poate uci-de, doar pentru că suntem ucraineni și ne iubim țara? Cum se poate întâmpla așa ceva în secolul XXI? De ce?”, se întreabă zilnic Jane Rozbitska, venită din Odesa.

Jane avea o viață liniștită înainte de război, planuri de viitor și speranțe mari atât pentru ea, cât și pentru copilașul său de doar doi anișori. Însă totul s-a sfârșit odată cu primele bombardamente în Ucraina. Ea este una dintre acele ucrainence

care militează pentru încetarea războiului și, de fiecare dată când ne trece pragul sediului din Timișoara, își oferă ajutorul în acțiunile de voluntariat desfășurate la nivel de filială, și nu numai.

Dar pentru că dansul este însoțit mereu de muzică, Vanessa Serbul, artist vocal din Odesa, acompaniată la pian de Nastia Borinova, a susținut un recital emoționant, interpretând melodii celebre din repertoriul internațional și din cel ucrainean. La final, toată lumea prezentă s-a prins într-o horă a prieteniei și cu toții au dansat pentru Ucraina.

Mihaela BUMBUC

Pornind de la recunoașterea meritului că Marele Cobzar al literaturii ucrainene a fructificat o seamă din relatările oferite de Bătrâna Carte a lumii – Sfânta Scriptură –, iar una dintre acestea, având ecou de referință prin faptul că se leagă de sărbătorirea zilei de „Sfântă Mărie”, nu-i o simplă coincidență că simțim nevoia și, totodată, plăcerea de a reciti (an de an) poemul „Maria”.

Precum picăturile de rouă ale unor relatări magice, doar cu puțin soare în privirile cititorului iradiază sensuri de cuvinte, scrise într-o formă plastică, pe măsura momentului de creație artistică, cu o finețe de structură ubicuală fidelă Adevărului – prin acest miracol efortul talentului poetic a prins, într-un contur mirific, inimile conaționalilor săi oropsiți de soarta unor vremuri.

Ca și cu alte prilejuri, redescoperim pasaje pline de un nuanțat lirism, scrise cu temei și virtuți de psalm teologic. Sunt pagini ce susțin cu patos (șevcenkian) un real axis moral, în jurul căruia se rotește un carusel de-o structură poematică, deseori dramatică, de o mare acuratețe sufletească (de bună intenție) care-l captivază pe cititor.

Păstrarea curățeniei de spirit a Mariei, desăvârșirea personalității ei de personaj (exemplar) în cursul realizării artistice a poemului nu este posibilă, în detrimentul funcțiilor normative de bună intenție, prin asemănarea cu adevărata Marie – Fecioara, Maica Dumnezeului nostru. Dincolo de această premisă dreaptă, entuziasmul Mariei lui Șevcenko înseamnă combustie, ardere fără fum, consum care, cu prinosul ce-l dăruiește, există el ca trăsătură de mamă: „Tu numai ești ce-ai fost acum, / Tu alta-i devenit, Marie! / Gîngășă floare, foarea noastră! / Îngaimă Iosif. – O minune / S-a întîmplat cu tine!”.

Astfel, în esență, simbolistica biblică a numelui Maria ni se înfățișează în iconomia poemului purtător de același nume și pare să nu aibă sfârșit. Altfel spus, ca mamă adevărată, învățătoarea Maria n-ar avea nici barem pricepere să ne înșire care-i exact numărul îndatoririlor față de copilul ei, însă dragostea îi vine în ajutor. Le împlinește pe toate, ba le și întrece așa cum strălucirea soarelui întrece strălucirile pietrelor și ale stelelor.

O primă mărturie cu rol de recunoștință stă în motto-ul poemului: „Bucură-te că tu ai înnoit pe cei zămislîți întru rușine” – de fapt, o preluare din Acatistul Bunei Vestiri a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și Pururea Ferioarei Maria (Icos 10). Apoi, survine începutul de poem, într-un fel (perfect) adecvat: „Toată nădejdea mea-i în tine / Prealuminatul rai al meu, / Toată nădejdea sfîntă-a mea – / În generozitatea ta / Și-n tine, maică, -mi pun mereu / La tine, sfîntă între sfinți, / Neprihănită și preabună, / Mă rog

în hohote fierbinți: / Privește către ei, stăpână, / Spre cei furați, spre robii orbi / Dă-le acum acea putere (...)” (*Traducere de Ion Cozmei*).

Din această perspectivă, poemul nu mai încapă în niciun cuvânt: devine suma sentimentelor de preamărire și încredere. Îndrăznim s-o percepem pe eroină într-o ipostază aparte încă din primele strofe, printr-o asociere cu acea însușire sufletească dobândită numai în creștinism, numită metanoia. În viziunea concepției creștine despre om, metanoia semnifică o nouă îmbrăcare a individului cu haina curăției. În esență, este vorba despre un proces de regenerare ori de înnoire care covârșește firea omului, concomitent cu actul unei primeniri sufletești. Prin această percepție novatoare, dreptatea în lume,

Ei bine, tocmai de aceea, apariția poemului „Maria” prin magia actului de creație literară consemnează mai vechi semnale de salvare din prăpastia unei istorii zbuciumate. Numai în acest fel, poetul neamului și-a păstrat portofoliul încrederii, valoarea simbolică a personajelor sale devenind o cale deschisă de percepere în problema salvării neamului. Fiecare ucrainean de jos, ca privitor, se putea învinge la rîndul său pe sine, dacă nu se sustrăgea privirii, nevolnic sau deliberat, de la această firească și nobilă înscenare artistică, survenită pe calea de sugestie a actului de creație.

Marele Cobzar nu putea fi păcălit. Existau situații, la limita interpretării, când omul de jos – omul de omenie – se înlocuia pe sine și se mulțumea cu sintagma de „biet om”, care n-avusese încotro și care își minimalizase răspunderile pe nebagare de seamă, de fapt, își pierduse controlul demnității de om.

„Maria” reprezintă o amplă pasiune poematică din capodopera șevcenkiană, un element autohton de potențare spirituală în direcția umanismului, care – la rîndul său – nu se poate integra decât într-o tonică răsplată de sărbătoare sufletească a trăirii și a izbânzii umanității. Din acest deziderat punct, se distinge cât de stringentă a părut, mai târziu, necesitatea confruntării fiecărui ucrainean cu uriașa simbolistică a Mariei. Iar asta cu atât mai mult, cu cât în poem apar biblice nominalizări, cum ar fi „Emanuel” – „cu noi este Dumnezeu” – denumirea scripturistică a lui Mesia; tot așa „Osana!” – „Izbăvește!” – o exclamație de implorare.

Toate aceste simbioze au dăinuit pentru a bucura Sufletul Lumii, într-o lună calendaristică, meritându-și darul duiosiei de a răspunde pe măsură asemănării dintre două Mării. Prima, Sfânta Mărie, rămâne în veci Maica lui Dumnezeu și Maica noastră de Lumină, iar cea de a doua, cu frumosul ei suflet literar, într-o proiecție de transhombre (adică la o dimensiune asemănătoare celeia la care face raportare Unamuno, atunci când se referă la magia nemuritorului mim al tuturor timpurilor, vestitul Don Quijote) pe ecranul umanității.

Mai rămâne demn de amintit faptul că mitul biblic din care s-a inspirat Taras Șevcenko rămâne virtual dirijat pe direcția dezvăluirii unor relații vicioase între contemporanii poetului.

În concluzie, într-un univers cu binecuvîntări în apărarea Adevărului, Marele Cobzar rămâne în proiecția umanității „profilul geniului de pe Nipru în rîndul personalităților universale”.

Mihai MATEICIUC

Învinge durerea, râzi cât se poate, căci tot la zi ajunge și cea mai lungă noapte.

(William Shakespeare)

S-a stins încă o stea de pe cerul valorilor culturale ucrainene... KOLEA KURELIUK s-a dus într-o lume mai bună. Ne va lipsi vocea caldă și răsul său viori, molipsitor. Fiind un om cu o energie pozitivă extraordinară, pasionat de condei, de probleme de logică și de rebus, el reușea să-i adune pe tineri în jurul său, în cadrul cercurilor școlare și să-i „contamineze” cu aceste „vicii”. Suflet bun și prietenos a menținut viu spiritul ucrainean în comuna natală pe parcursul întregii sale vieți, căutând curcubeul după fiecare furtună.

Nicolae Cureliuc s-a născut la data de 10 septembrie 1947 în localitatea Măriștea Mică, comuna Dărmănești, județul Suceava, și a părăsit această lume la data de 8 august 2022, în satul Măriștei, unde a locuit și activat toată viața sa.

După finalizarea studiilor liceale la Siret, a urmat cursurile Facultății de Matematică-Fizică din cadrul Institutului Pedagogic de 3 ani din Suceava. A fost căsătorit cu Domnica Cureliuc și are un fiu, Florin Cureliuc.

A fost publicist, profesor de matematică, analist programator, directorul Căminului Cultural din Măriștei, bibliotecar la Biblioteca Comunală „Traian Chelariu” din Dărmănești.

În publicistică, a debutat în anul 1969, în ziarul ucrainean „Novyi vik”. În scrierile sale, a promovat

KOLEA KURELIUK, LUMINĂ VIE PESTE TIMP

evenimentele, oamenii și tradițiile din comuna Dărmănești, însă nu s-a ferit niciodată să critice ori să expună tranșant problemele reale care se regăsesc în comunitatea ucraineană din zonă. De-a lungul vieții, a scris pentru numeroase alte publicații: „Ukrainskyi visnyk”, „Curierul ucrainean”, „Vilne slovo”, cotidianul sucevean „Crai nou”, revista „Flacăra”, în almanahurile: „Convorbiri literare”, „Urzica”, „Femeia”, „Perpetuum comic”, „Cinema”, „Magazin”, „Scânteia tineretului”.

Pe parcursul perioadei în care a fost profesor de matematică (1969-1979), a înființat și a condus cercurile școlare „Enigma” din Părâuțu, „Albina” din Todirești, „Evrika” din Măriștei, unde se rezolvau probleme de perspicacitate din revistele „Albina”, „Magazin”, „Pentru patrie” și „Rebus”. Membrii cercurilor participau cu pasiune și interes la activitățile care se desfășurau săptămânal.

În anul 1972, a jucat în filmul documentar privind fenomenul cinematografiei de la țară, „Dacă aș fi cowboy”, regizat de Iancu Moscu, premiat în Polonia.

Între 1979-1981, a fost analist programator la Oficiul de Calcul Mecanizat din municipiul Suceava.

Imediat după evenimentele din decembrie '89, în anul 1994, împreună cu profesorii Vichentie

Nicolaiciuc și Victor Cozariuc au editat prima revistă satească, „Exod”.

Fiind director al Căminului Cultural din Măriștei, KOLEA KURELIUK, cu sprijinul doamnei Iaroslava Kolotelo, referent în cadrul Ministerului Culturii, și al domnului Aurel Buzincu, șeful Direcției Județene pentru Cultură din Suceava, a inițiat *Festivalul minorităților „Conviețuiri”*. Astfel, la data de 21 mai 1994, la Măriștei, a avut loc prima ediție a festivalului, care, după șapte ediții desfășurate în localitatea menționată, a devenit itinerant, ajungând, în prezent, la cea de a XXVIII-a ediție.

Împreună cu profesorul Dimitrie Șveduneac au înființat tariful local „Barvinok”, care a participat la numeroase spectacole din țară și din străinătate.

Având în vedere vasta activitate cultural-educativă pe care a desfășurat-o, KOLEA KURELIUK a fost menționat în paginile „Enciclopediei Bucovinei”, realizată de Alice Niculică și Emil Satco, iar Primăria și Consiliul Local Todirești i-au acordat titlul de „Cetățean de onoare” al comunei.

KOLEA KURELIUK, un bun ucrainean și mai român decât mulți alții, va străluci pentru totdeauna în memoria celor care l-au cunoscut.

„Adio, vară, pleacă-n ascunzișuri,
Noi suntem gata de-a cădea într-o carte,
Și de-a mai lăcrima către pietrișuri,
De dor de tine și de dor de moarte.”

(*Adio, vară, Adrian Păunescu*)

Rămas bun, prieten drag!

prof. Delia MARTINEAC

Sfântul Ilie – Ocrotitorul Parohiei Ruscova

Dintre toți prorocii Vechiului Testament care au pregătit poporul pentru Întruparea Domnului, biserica noastră îi cinstește în mod deosebit pe doi: pe Sfântul Ioan Botezătorul și pe Sfântul proroc Ilie.

Ilie prorocul a trăit aproximativ cu 850 de ani înainte de Hristos, iar despre faptele sale și despre plecarea lui la cer cu trupul ni se istorisește în Cărțile III și IV Regi ale Vechiului Testament. Prin viața sa și prin râvna de care a dat dovadă a arătat ascultare exemplară față de Dumnezeu, demascând falsitatea idolilor și a slujitorilor acestora. Fiecare proroc și fiecare sfânt al bisericii noastre se deosebea de ceilalți prin una sau mai multe virtuți, prin care, practicându-le, se făcea cunoscut pentru contemporani, rămânând în memoria creștinilor din generațiile care le-au urmat. Iată câteva calități și înfăptuiri ale Sfântului Ilie:

- era un luptător împotriva idolatriei și a falșilor preoți;
- i-a făcut dreptate lui Nabot atunci când regele Ahab i-a răpit acestuia via;
- Sfântul Ilie a fost un om al rugăciunii smerite, al râvnei exemplare;

- Ilie prorocul, în momentul înălțării la cer, lasă urmaș pe Elisei, căruia îi dă propriul cojoc ca semn al alegerii spre slujirea Domnului.

Biserica Ortodoxă Ucraineană îl prăznuiește pe Sfântul Proroc Ilie, în fiecare an, la data de 2 august, conform calendarului pe stil vechi. În această zi, este sărbătoarea Hramului Bisericii Ortodoxe Ucrainene din Ruscova. Biserica noas-

tră mai are un ocrotitor, pe Sfântul Ierarh Nicolae, însă părintele vicar Ioan Pițura împreună cu Consiliul Parohial și prin voința poporului au hotărât ca Hramul de vară să fie de praznicul marelui proroc Ilie, la 2 august. Îmi aduc aminte încă din copilărie de sărbătoarea Hramului din Ruscova, unde participa un mare număr de preoți, de cântăreți bisericești, de procesiuni venite din parohiile învecinate, care cântau pricesne, înconjurând biserica și de un număr impresionant de credincioși ce participau la Sfânta Liturghie.

2022 a fost pentru mine primul an în care am organizat Marea Sărbătoare la Ruscova. Ca și în anii precedenți și anul acesta a fost o sărbătoare impresionantă. Sfânta Liturghie a fost săvârșită în Altarul de vară de un sobor de preoți în număr de 20, din care amintim pe: pr. dr. Nicolae Lauruc – vicar general al Vicariatului Ortodox Ucrainean, pr. protopop Petru Rahovan, pr. Ciascai Claudiu,

duhovnicul Seminarului Teologic din Baia Mare, și alți preoți ucraineni din vicariatul nostru, dar și preoți români din parohiile învecinate.

De asemenea, la sărbătoarea hramului au fost prezente șapte procesiuni de fete, din următoarele șapte parohii: Poieni I, Poieni II, Poieni III, Repedea, Mănăstirea Ruscova, Crasna Vișeuului și cea din parohia noastră, din Ruscova. Fetele au cântat pricesne atât în cinstea marelui proroc, cât și pricesne închinare Maicii Domnului.

Cântăreții din Crasna, de la Mănăstirea Sf. Ioan Botezătorul și din parohia noastră au dat răspunsurile la Sfânta Liturghie, fiind în armonie cu cântarea preoților în sobor a ecteniilor.

Numărul credincioșilor participanți a fost unul foarte mare (câteva mii), aceștia rugându-se și ascultând cuvântul de învățătură, iar, la final, în timpul miruitului, fiecare dintre ei și-a lăsat obolul pentru construcția noii și mărețe biserici parohiale, lăcaș de rugăciune pe care părintele Ioan Pițura l-a început în anul 2015.

Orice sărbătoare este împodobită prin prezența oamenilor. Credincioșii noștri, în frunte cu păstorii lor, au împodobit și anul acesta biserica noastră, slăvind-L pe Dumnezeu pentru toate binefacerile revărsate asupra noastră și rugându-L pentru pacea lumii și izbăvirea poporului ucrainean de sub invazia dușmanilor.

pr. dr. Ioan IURCEA

Pașii mamei

Septembrie, zis și Răpciune este luna anului care împrumută, pentru început, copacilor și pomilor multiple nuanțe de galben, acoperă poienițele și cărăriile de munte cu lămâioase frunzare. Și, să recunoaștem, nu o face doar de ochii pădurii, ci și ai pictorilor.

Soarele și cerul coboară ușor, din ce în ce mai jos, doar Înălțarea-i un moment de crez în suflete; avem de ales momentul desprinderii. Nici cu busola nu mai regăsești vacanța mare (cea mai plăcută perioadă a anului școlar!). De la bruma de pe șesuri, până la prima zăpadă de pe crestele înalte nu-i decât un pas de constatare meteo sau un veridict fizic, un (po)pas măsurat în timp. Căteii îi legăm de cozi, din aceasta iubitorii de animale consimt că îi vom adăposti în cămărilor toamnei noastre sub formă de funii de aliment arsenios numit usturoi. După Postul Sfintei Mării, s-a dat dezlegare la nunți. Petrecăreții amatori de pseudoarte marțiale încep să creeze breșe în dispozitivele de intervenție ale poliției, ale jandarmeriei, dar, mai lesne, pe socoteala cui se nimerește în cale. De ele se vor ocupa în spitale chirurgii, folosindu-se de copci, cât mai discret ancorate. În rest, cum zic bătrânii, Răpciune... Putem vorbi despre ultima față a unui veri cosmetizate cu fond de praf de pe aripi de fluturi în obraji, pe când, în esență, vara lui Răpciune e în duh.

La orizontul vizibil, se întrevide începutul campaniei autumnale de desfrunzire a pădurii, până la aspectul general de „nud”. Într-o amplă cuprindere calendaristică, pretindem că ne aflăm sub auspiciile unui binecuvântat Septembrie, (mai ales) dacă ne lăsăm înduioșați, copleșiți de cele două firi ale noastre, cea pământescă și cea cerească, prezente în derularea timpului, la început de an bisericesc, și, totodată, de an școlar.

Într-un alt timp, cel al amintirilor generoase, de-astă dată ca într-un eșantion desprins parcă din vremea copilăriei umanității, Ieronim zice aluziv: „O picătură de apă care se află pe ceva lucios, fuge încotro o vei duce cu degetul. Tot așa este și cu copilul pe care îl poți îndrepta într-o parte sau alta și a-l duce unde voiești”.

Poate că, asemănător cu cea a înțeleptului filozof creștin era clipa providențială când mama simți cum răzlesc prin ea, victorioase, chinurile iubirii, jertfelnicia creșterii băiețelului ei. Mama era singura chemată, singura îndreptățită. Nenumărate erau emoțiile care făceau ca inima să distingă în asociere un moment oportun din calea spiritului ce trebuia să-l călăuzească pe copil spre tărâmul devenirii. Mama avea ca tot omul pământesc dorințe, slăbiciuni așa zice. Ea chiar își întrebă într-o zi duhovnicul: „Ce este fericirea? „Oricum, nu-i ceea ce ți se pare că e în sincopate stări sufletești, îi răspunse acesta. Fericirea este un dar al lui Dumnezeu”.

„Dar nefericirile?...” se grăbi să-l asalteze tână domnișoară la vremea aceea. Duhovnicul, încercând să-i potolească nedumerirea, continuă a-i zice: „Starea de nefericire este o trecătoare îngăduință dumnezească. Dumnezeu încă așteaptă să vadă atitudinile omului. Când se manifestă fericirea, ea îi arată omului numai lumina. O stare de fericire cronică, să zicem așa, n-ar permite sufletului să zărească posibilele umbre produse de lumina ei. Apoi, vreau să spun că, în stări de nefericire, omul nu se teme de decepții. Chiar și în momentele de nefericire, mulți n-au chef de amintiri. Altminteri, abia într-un ceas târziu întunecat de spectrul morții se văd obligați să își amintească de Dumnezeu”. Tână tresări la auzul acestor ultime cuvinte, punându-i încă o întrebare: „Oare nu se transformă acest stil de ultimă reflectare a eu-lui oscilator din om într-o panoramă alegorică – totuși vie, frustă, din care numai morala ar lipsi pentru a putea fi numită direct fabulă?”

Doar tâlcuirea optimistă a Parabolelor fericirii are darul de a mângâia sufletul omului îngrijorat de prea multe probleme ale vieții trăitor trecătoare. Când se așteaptă mai puțin, un optimist crește în demnitate fără a lua în seamă situația lui din lumea aceasta, împărțită în avuți și săraci, în sături și în flămânzi. Mama nu își mai puse alte întrebări, deoarece asta ar fi însemnat să gândească, iar gândind putea să-i fie teamă de ceva. N-avu decât să treacă la fapte, să realizeze ceva concret. Își asumă riscurile îndoielilor. Cuprinzând cu amândouă mâinile umerii băiatului înainte de a porni împreună spre școală, opri în fața icoanei. Această hotărâre, într-Adevăr, echivală cu o invitație la Fericire. O obținut gratis, fără pic de iluzie. Dacă i-ar fi apărut în cale ca o căprioară silueta iluziei, această imagine ar fi destrămat totul. Firul povestirii s-ar fi rupt.

Conținutul Parolei Vieții e făcut din optimism. Într-un duh de rugăciune se aprinde în ea dragostea de Dumnezeu-Tatăl, cel care descoperă totul și care dă totul copiilor săi, asemănător Pruncului Divin pe când acesta se afla în Casa Tatălui Său. Ca mamă, își reaminti de ziua când izbuti să stea de vorbă cu băiatul despre faptul că nimeni nu reușește să treacă precum gâsca prin apă, căutând să fugă de propria-i copilărie, și tocmai de aceea ea mai aduse în discuție întâmplarea „Iisus în Templu la vârsta de doisprezece ani”, pe care Maica sa l-a găsit în biserică, după multă căutare.

Clipă cu adevărat magică, savurată intens sufletește fu momentul când Chipul cel Blând din icoană chiar îi chema, zicându-le în cuvinte pline de inspirație venite de la Tatăl: „Lăsați copiii să vină la mine”, căci „eu sunt Calea, Adevărul și Viața”.

De atunci, după întâmplarea aceasta, în vreme ce drumețește în drumul spre școală, copilăria băiatului umblă cu el, în semn că dragostea are nevoie de rugăciunile mamei, și nu numai de-ale ei, pentru a ne face cunoscut farmecul împlinirilor fericite.

Mihai MATEICIUC

Hramul Bisericii Ortodoxe Ucrainene de la Timișoara

Anul acesta, de praznicul Adormirii Maicii Domnului, clopotele Bisericii Ortodoxe Ucrainene au răsunat peste cartierele timișorene, aflate în apropierea lăcașului de cult. Glasul lor divin parcă îi chema pe enoriași la Sfânta Liturghie care avea să se săvârșească în Altarul de vară, din ograda bisericii. Preacucernicii părinți Vasile Anișorac, preot pensionar, Gheorghe Rusneac, preot misionar, Marian Șanta, parohul Bisericii Ortodoxe Ucrainene din Sânnicolau Mare, Iosif Stancovici, preotul Bisericii Ortodoxe Sârbe din Becicherecu Mic, preotul Vasile Baboș din Dumbrăvița, Antonie Alexandru, preot misionar, Ioan Cheregi, paroh la Jebel, Ioan Usca, preot misionar, împreună cu secretarul Protopopiatul Ucrainean din Lugoj, preotul Petru Popovici și parohul lăcașului de cult, preotul Cristian Popovici au început, încă de la primele ore ale dimineții, slujba Aghiasmei Mici, după care a urmat Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie. La praznicul Bisericii Ortodoxe Ucrainene din Timișoara, au participat nu doar enoriașii parohiei, ci și creștinii veniți din localitățile bănățene, acolo unde trăiesc etnicii noștri. Alături de aceștia au fost și persoane care aparțin altor minorități, dar frecventează edificiul: „Noi suntem sârbi, dar am venit la biserica ucraineană din Timișoara, să ne rugăm împreună și să aducem mulțumiri lui Dumnezeu. Eu stau aproape de biserică și cu toate că sunt de etnie sârbă, când îmi permite timpul, vin aici”.

De asemenea, la praznic, au luat parte și reprezentanții Filialei Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România: „De Hramul Bisericii Ortodoxe Ucrainene din Timișoara, oamenii au venit îmbrăcați în portul popular tradițional, fie el ucrainean, fie românesc. Slujba s-a ținut nu doar în limbile ucraineană și română, ci și, pe alocuri, în sârbă, deoarece au fost prezenți preoți de la bisericele sârbești. Pot spune că la acest praznic au venit foarte mulți oameni, iar, la această sărbătoare, împreună cu noi au fost și ucrainenii refugiați din calea războiului din Ucraina. Aș mai dori să precizez faptul că la finalul liturghiei, preotul Cristian Popovici a mulțumit Uniunii Ucrainenilor din România, aceasta asigurând mâncarea pentru 100 de invitați, iar Filiala Timiș a UUR a pus la dispoziție Centrul de Cultură, pentru agapa frățească”, a subliniat Gheorghe Hleba, președintele UUR Timiș.

Parohia Ortodoxă Ucraineană „Adormirea Maicii Domnului” din Timișoara a fost înființată la 10 decembrie 2001, zidirea acestui lăcaș de cult a început în anul 2012, iar târnosirea a avut loc în anul 2020. Proiectul bisericii a fost realizat după modelul celor din Ucraina, pe plan pătrat, având spre est trei abside circulare, pe naos, o turlă zveltă acoperită cu o cupolă sferică alungită, de forma unui „bulb de ceapă” din tablă aurită, iar, deasupra porticului, ce adăpostește intrarea în biserică, se ridică „zvonițele”, adică clopotele. Un lucru este cert, lăcașul de cult se remarcă printr-o arhitectură deosebită, fiind, de altfel, considerat unul dintre cele mai frumoase din cadrul Vicariatului Ortodox Ucrainean din România.

„Adormirea Maicii Domnului” este cea mai mare sărbătoare a verii și se ține atât pentru sănătate, căsătorie, naștere ușoară, cât și pentru vindecări. Aceasta poartă denumirea de „adormire”, pentru că tradiția bisericească spune că obștescul sfârșit al Fecioarei Maria a fost asemeni unei adormiri, fiind cunoscut faptul că Sfânta Maria a fost înștiințată de Arhanghelul Gavril de trecerea ei la cele veșnice. Drept urmare, ea a mers și s-a rugat pe Muntele Măslinilor, după care toți copacii s-au aplecat ca prin minune în fața ei. În popor, se mai spune că este ziua care desparte lunile călduroase de cele reci.

Mihaela BUMBUC

Sărbătoarea Sfântului Ilie – Hramul Bisericii din Dărmănești

Hramul Bisericii reprezintă un moment de mare sărbătoare pentru orice comunitate locală, fiind al doilea eveniment ca însemnătate, după Sfintele Paști. Oamenii se pregătesc înainte de hram, fac curat în curțile și în casele lor, vopsesc și văruiesc prin gospodărie, aranjează și trebăluiesc cu mare râvnă pentru că, de hram, le vin prietenii și rudele în vizită. Sărbătoarea hramului nu este doar o răsfațare culinară, ci și o tradiție ortodoxă care menține o legătură puternică în comunitate, adunând oamenii laolaltă.

Potrivit obiceiului, dărmăneștenii și credincioșii din satele învecinate se adună la biserica nouă din sat, pentru a participa la Sfânta Liturghie. Anul acesta, părintele paroh Mihai Cobziuc a slujit în fruntea soborului de preoți din care au făcut parte: pr. Dragoș Dogaru de la Biserica „Înălțarea Domnului” Dărmănești I, pr. Ștefan Bucșă de la Biserica „Adormirea Maicii Domnului” Măriței, pr. Orlando Divisevici de la Biserica „Sf. Dumitru” Călinești Enache, pr. Ovidiu Divisevici, de la Biserica „Înălțarea Sf. Cruci” Racova și pr. Ovidiu Buzilă de la Biserica „Sf. Mucenici Cosma și Damian” Dănila. Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de Grupul Vocal Ortodox de la Bivolărie.

La finalul slujbei religioase, toți participanții au fost omeniți cu sarmale calde și bucate gustoase, pregătite cu multă dăruire de gospodinele din sat. Ca în fiecare an, Uniunea Ucrainenilor din România a fost alături de comunitatea ucraineană din Dărmănești și a sprijinit financiar desfășurarea acestui eveniment. În cuvântul de învățătură, pr. Mihai Cobziuc a mulțumit domnului președinte al Filiei Suceava a UUR, Ilie Sauciuc, și domnului deputat Nicolae Miroslav Petrețchi pentru susținerea permanentă oferită comunității ucrainene din localitate, lucru atât de benefic și de necesar pentru păstrarea limbii materne ucrainene, a identității noastre culturale și etnice.

Credincioșii prezenți la această sărbătoare s-au îmbrăcat în frumoase straie populare, oferind o notă specială acestui moment important din viața satului. După Sfânta Liturghie, a avut loc o agapă frățească, în cadrul căreia Grupul Vocal „Polonenka” din Paltinu, Grupul Vocal Ortodox de la Bivolărie și Grupul Vocal „Hatna” din Dărmănești au încântat audiența cu cântece patriotice românești și cântece ucrainene din folclorul local.

prof. Delia MARTINEAC

Simpozionul „Sfântul Paisie Velicovski”

În cadrul Patriarhiei Române, 2022 este „Anul omagial al rugăciunii în viața Bisericii și a creștinului” și „Anul comemorativ al sfinților isihasți Simeon Noul Teolog, Grigorie Palama și Paisie de la Neamț”. În acest sens, la inițiativa părintelui vicar Nicolae Lauruc, cu binecuvântarea P.F. Patriarh Daniel și Î.P.S. Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, la data de 14 iulie a avut loc, la Mănăstirea Neamț, Simpozionul „Sfântul Paisie Velicovski”. Acest simpozion, realizat cu sprijinul financiar al Uniunii Ucrainenilor din România, a marcat un moment istoric pentru Vicariatul Ortodox Ucrainean. Celebrarea tricentenarului Sfântului Paisie Velicovski a reprezentat ocazia primei întâlniri a clericilor Vicariatului, la

găciune”), părintele protosinghel dr. Ignatie Bocicorec, starețul Mănăstirii Sf. Ioan Botezătorul din Ruscova („Sf. Paisie Velicovski – stareț la Dragomirna, Neamț și Secu și întemeietor al mănăstirilor de călugărițe în jurul Muntelui Ceahlău”), p.c. pr. Petru Popovici, secretarul Protopopiatului Lugoj („Sf. Paisie Velicovski, practicant al Rugăciunii lui Iisus, a format mai mulți ucenici cu viață sfântă: Sf. Ierarh Grigore Dascălul, Cuv. Iosif Pustnicul și Cuv. Irinarh Rosetti”), p.c. pr. Marius N. Lauruc, preot la Parohia Ortodoxă Ucraineană Sighetu Marmăției („Sf. Paisie Velicovski, ucrainean de origine, reprezentant de seamă al isihasmului pe pământul românesc, ucenic al Sf. Vasile de la Poiana Mărului”), p.c. pr. Cristian Ardelean, pa-

rândul său, despre transpunerea în contemporaneitate a învățăturilor Sf. Paisie, în timp ce părintele stareț Benedict a subliniat moștenirea vie a paisianismului la Mănăstirea Neamț, invitându-i pe preoții și credincioșii ucraineni din România să revină mereu la moaștele Sf. Paisie. Dl Alex Mocernac, delegat din partea UUR, a transmis mesajul de felicitare și de susținere al dlui deputat Nicolae Miroslav Petrețchi. Uniunea Ucrainenilor din România a acoperit toate cheltuielile aferente organizării acestui eveniment major nu doar pentru Vicariatul Ortodox Ucrainean din România, dar și pentru întreaga comunitate ucraineană.

La sfârșit, părintele stareț Benedict Sauciu a înmănat participanților diplome jubiliare Sf. Paisie Velicovski, din încredințarea P.F. Patriarh Daniel. Părintele vicar a mulțumit, în numele clericilor Vicariatului, părintelui stareț pentru găzduire, precum și tuturor celor implicați în desfășurarea acestui eveniment istoric pentru clericii și credincioșii ortodocși ucraineni din România.

pr. Marius N. LAURUC

Mănăstirea Neamț fiind prezenți preoți din Banat, Maramureș și București. Această sărbătoare a Vicariatului a început cu citirea Acatistului Sf. Paisie (în limbile ucraineană și română), lângă racla cu moaștele sfântului, fiind continuată cu Sfânta Liturghie, săvârșită în mare parte în limba ucraineană. Alături de preoții Vicariatului au fost prezenți: arhim. Petroniu Marin, exarhul Mănăstirilor din zona Neamț, delegatul Î.P.S. Teofan la acest simpozion, arhim. Vichentie Amariei, starețul Mănăstirii Secu și arhim. Benedict Sauciu, starețul Mănăstirii Neamț și gazda acestui eveniment.

roh la Parohia Ortodoxă Ucraineană Soca („Sf. Paisie Velicovski – mare lucrător al rugăciunii inimii, ctitor al Mănăstirii Horaița din Moldova, precum și al bisericii de pe Muntele Tabor din Țara Sfântă”), p.c. pr. dr. Ioan Iurcea, paroh al Parohiei Ortodoxe Ucrainene Ruscova („Sf. Paisie Velicovski – înnoitor al vieții duhovnicești din mănăstiri”), p.c. pr. Gheorghe Cinar, paroh al Parohiei Ortodoxe Ucrainene Rona de Sus („Sf. Paisie Velicovski – păstrător al rânduielii călugărești atonite (tipicul slujbelor după modelul mănăstirilor din Sfântul Munte”) și p.c. pr. dr. Nicolae Lauruc, vicarul Vicariatului Orto-

În cadrul lucrărilor simpozionului, au conferențiat: p.c. pr. protopop Petru Rahovan („Sf. Paisie Velicovski – inițiatorul, alături de ucenicii săi, al primei traduceri a Filocaliei în limba slavonă”), p.c. pr. protopop Petru Rosoca („Învățătura Sfântului Paisie de la Neamț despre ru-

dox Ucrainean din România („Sf. Paisie Velicovski – pelerin ucrainean”).

Părintele arhim. Petroniu a transmis binecuvântările Î.P.S. Teofan pentru acest simpozion, subliniind importanța imitării prin cinstire a Sf. Paisie. Părintele arhim. Vichentie a vorbit, la

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în paginile *Curierului ucrainean* revine, în exclusivitate, autorilor. Redacția nu-și asumă obligațiile legate de conținutul materialelor și nu returnează articolele nepublicate.

CURIERUL UCRAINEAN

**Strada Radu Popescu, nr. 15,
sector 1, București**

Telefon: 021.222.0724,

Tel./fax: 021.222.0737

E-mail:

curierul.ucrainean@uur.ro

Redactor-șef:

Ioan Herbil

Redactor:

Ștefania Pietreanu

Tehnoredactare și culegere:

Ștefania Pietreanu

Tiparul executat la

Tipografia

„RCR PRINT”

ISSN 1223-5210